

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Kovas-March 15 d., 1976 m.

NO. 63

SI META DEGALU KAINOS NEBUS KELIAMOS

MIRĖ DR. VACLOVAS PAPROCKAS

Darban besiruošiantį gydytoją ištiko staigus širdies smūgis

NEW YORK, N. Y. — New Yorke staigiai savo namuose mirė Dr. Vaclovas Paprockas. Jis rengėsi vykti į savo ofisą kelių valandų darbui ir paprasčiausios žarnos, kad jam padarytų nedidelį sendvičį. Kol žmona padarė prašomą užkandį, daktarą ištiko staigus širdies smūgis. Daktaro kambarin įžengusi žmona rado jį sėdintį sofoje. Pradžioje ji net nežinojo, kas jam galėjo atsitikti, bet kai padėjo paruoštą sendvičį, o daktaras nejudėjo, ji pamatė, kad gydytojas jau nebegyvas. Buvo pašaukta pirmoji pagalba, bet viskas buvo veltui, dr. Paprocko gyvybė jau buvo užgesusi.

Žina apie Dr. Paprocko staigią mirtį tuojau apskrido visą New Yorką ir Ameriką. Jonas Talalas, Dr. Paprocko geras bičiulis, pirmas sužinojo apie mirtį. Čia buvo pranešta ir Stasiui Juščenai, velionio pusbroliui. Stasys Juščeną ruošiasi skristi į New Yorką, kad galėtų pusbroliui palaidoti. Susijaudinęs Juščeną tikisi atsigausti ir grįžti iš New Yorko, aprašyti laido tuves.

Prieš kelias savaites Dr. Paprockas buvo nuskrūdes į Vokietiją. Jis aplankė tas vietas, kur jam teko būti tuojau po karo. Pietų Vokietijoje jis rado kelias nepaprastai gražias gamtos vietas, kur jis būtų norėjęs dienas baigti. Jis ne ta artimiesiems savo draugams pranešė, kad "eis pensijon" ir vyks į Vokietiją, kad galėtų be didelių įtampos padidinti gyvenimo atsiminimus. Nespėjo jis išvykti į Vokietiją ir pasiūlyti užtarnauti poilsui. Dr. Paprockis bus laidojamas New Yorke.

Dr. Vaclovas Paprockas 1995 metais rugs. 29 d. gimė Lietuvoje, Zarasų aps., Degučių vls., Asavytų kaime. Pradžios mokslo ėjo Zarasuose, Kaune, kur baigė mokytojų seminariją ir Kauno Universiteto medicinos fakultetą. Jis buvo Kauno universiteto chirurginės klinikos asistentas, Kauno vaikų ligoninės konsultantas. Studijoms gilinti važinėjo į Vienos ir Berlyno klinika. Karo metu Austrijoje buvo vienos apskrities ligoninės vyriausias gydytojas. Nuo 1951 metų vertėsi gydytojo praktika Amerikoje, Bruklis. Kra parašęs kelis mokslo darbus, atspausdintus medicinos žurnaluose.

Dr. Paprockis buvo griežtos kovos prieš okupantą šalininkas. Jis nenorėjo leisti jokiais kalbomis su bendradarbiautojais, nes buvo įsitikinęs, kad okupantas geriausias lietuvių tiktai apgautas.

Egipte suimami agentai

Kairas. — Kaip žinia, Romoje buvo suimta keli arabų ginkluoti teroristai, kurie skrido iš Kairo į Prancūziją turėdami tikslą pagrobti Libijos tremtyje gyvenantį politiką. Jie skrido Libijos vado Kadafi siunčiami.

Dabar Egipto policija, tuoj po suėmimo Italijoje, Keire yra suėmusi 42 teroristus, ku-

Vak. Vokietijos - Lenkijos sutartis

Bona. — Vakarų Vokietijos parlamentas patvirtino sutartį su Lenkija, bet tik tuomet, kai lenkai sutiko įrašyti į sutartį išbrauktą sakinių dalį, kuri liečia pasilikusius vokiečius Lenkijoje ir kurie nori išvažiuoti į Vak. Vokietiją, būtent: "...kitiems (galės būti) bus leista".

Sutartis numato išleisti iš Lenkijos 125,000 vokiečių, vakarų Vokietiją, maždaug 35-45 tūkstančius vokiečių, į metus. Už tokį raudonosios Lenkijos "geraširdiškumą", vak. Vokietijos suteikia 900 mil. dol. ilgąmetį kreditą, lengvomis sąlygomis, ir dar priedo pasiūlydavo primokėti tam tikrą sumą nuo kiekvieno išvažiuojančio vokiečio.

Atrodo, viduramžiai kartojasi: net sutartimis prekiaujama gyvais žmonėmis.

Egiptas negausias ginklų

Vašingtonas. — Atrodo, kad Izraelio "spaudžiamas" Kisingeris stengiasi išsiskirti ir neparduoti Egiptui ginklų. Pasak Kisingerio, JAV neturi planų parduoti Egiptui ginklų.

Izraelis gausias Phantom naikintuvus ir Lance bei Pershingo raketas, tuo tarpu Egiptui jau nebeužtenka parduoti kelių C-130 transporto lėktuvų. Egiptas ambasadorius A. A. Ghorba iš jo labai pikta atsiliepė, sakdamas, kad pragaras atsidūrė: kongreso proizraelių atstovai mano, jog vargšas mažas Izraelis bus vilkų sunaikintas.

Ambasadorius dar priminė, kad nuo 1973 m. vidurinėsios Azijos karo, mes nesame gavę iš Sovietų jokių ginklų; kai tik mes pradėjome būti draugiški su jumis, Sovietai ant mūsų užpyko ir neparduoda mums ginklų.

rie ginkluoti vyko į Irako sostinę Bagdadą. Visi jie priklausė Libijos smogikų korpusui, radikalių populiariam frontui arba Palestinos išlaisvinimo organizacijai.

Kai kurie iš suimtųjų turėjo uždavinį ir pačiame Egipte. Jų tikslas Egipte, pasak policijos, buvo nužudyti kai kuriuos egipto politikus.

Savo laiku Chicago buvo atvažiavusi rusų cirko grupė. Jie atsisvežė savo arkli, kuris scenoje turėjo nustebinti žiūrovus. Pasirodo, kad tu žiūrovų skaičius nebuvo toks gausus, nes cirkas buvo pikietuojamas, o apie arkli buvo įvairiausių komentarų. Jeigu komunistai žmones išmoko įvairiausių išdaigų, tai jiems lengviau apmokyti arkli atsisvežti ant paskutinių kojų. Paveiksle cirkianinkas Juri Merbenov šokdina arkli.

KONFLIKTAS DĖL JAV LB MARQUETTE PARKO APYLINKĖS IŽDO

CHICAGO, Illinois. — Kovo 10 dieną teisėjo Samuel Epstein teisme buvo svarstomas Chicago Savings & Loan bendrovės paklausimas, kuriai JAV LB Marquette Parko apylinkės vadovybei atiduoti Chicago Savings bendrovėje laikytas šios organizacijos santaupas. Teisėjas Epstein, paklausęs adv. Voldemaro Bylačio, nutarė įsakyti Chicago Savings bendrovei pinigų persiųsti pačiam Juozui Gailai, Connecticut valstijoje įregistruotos Bendruomenės pirmininkui.

Vaičiūno vadovautos apylinkės advokatas prašė teisėjo skirti jam daugiau laiko kai kuriems naujiems bylos faktams susipažinti. Bet teisėjas nepaklausė adv. J. Rosenbergo prašymo, klausimą sprendė ir paskelbė sprendimą. Drauge paskelbtas sprendimas, sukelė džiaugsmo "bėlą laimėjusiai" pusei. Mes norime priminti, kad džiaugsmas gali būti dar ankstyvas, nes byla dar nebaigta.

Amerikos teismus tvarkantieji įstatymai sako, kad šitokiose bylose "pralaimėjusi" pusė turi dar 30 dienų naujiems faktams pristatyti ir tas pats teisėjas gali ankstyvesnį savo sprendimą peržiūrėti. Adv. Rosenbergas susipažino su kitais bylos duomenimis ir rengiasi juos įteikti tam pačiam teisėjui Epstein. Sprendimas gali būti dar pakeistas.

Reikia turėti galvoje, kad teisėjo Epstein sprendimą galima skysti aukštesniais instancijai. Kol nebus baigta byla ir teismas netars galutinio žodžio, tai nėra ko džiūgauti. Galėtų džiaugtis, jeigu būtų pajęgi šio konflikto išvengti ir į teismus neiti, bet Bendruomenės atstovai nemokėjo susitarti.

Šaltas
Saulė teka 6:06, leidžiasi 5:55

Amerika traukiasi iš Taivano

Prez. Fordui rinkiminius reikiams lankantis Illinojuje. Sun Times ir Daily News žurnalistai pasistengė prez. Fordą apipilti klausimais, į kuriuos gauti atsakymai, kad jis nedavęs Pekinui pažado Taivano reikalais, bet prisilaikant 1972 m. išleisto komunikato Sanchajuje, besilankant ten prez. Niksonui, Amerika ir toliau mažins karių skaičių Taivane, kurių dabar yra 3.000.

Laikraštiniškai, turėdami prez. Fordo pareiškimus, daro išvadą, kad vis dėlto tiek prez. Niksonas, tiek ir prez. Fordas, būdami Pekine, ką nors bus susitarę su Kinijos vadais.

Prezidentas, toliau atsakinėdamas į laikraštinių klausimų, pareiškė: JAV laikosi nusistatymo, kad Rodezijoje gyveną juodųjų piliečių dauguma turi gauti valdymosi teisę. Baltųjų mažuma, kurių ten gyvena nepilnai 300.000, negali valdyti didžumos. Kad toliau bus rimtai spaudžiama susitarimą ir pasirašyti antrąją ginklų apribojimo sutarties dalį. Kad prezidentas ir toliau stengsis, bombanešio B-1 konstrukcijos reikalų nenumarinti.

Nors bombanešio konstrukcija gali kaštuoti 30 bil. dol., bet ji reikalinga, kadangi Sovietai tuo verčiami išleisti didelės sumas, tobulinant prieš lėktuvinius ginklus.

Jis nematė tikslu Rusijoje pirkti kiekvieną dieną, 200.000 tatinų žemės alyvos, mokant rinkos kainą. Geriau, esą, kreipti daugiau dėmesio į pačios Amerikos energijos šaltinius. Jis netiki ir abejoja Prancūzijos ir Italijos komunistų partijos pareiškimais, kad jie yra nepriklausomi nuo Maskvos.

Susikirto kirvis su akmeniu

Rytų Lietuvoje žmonės sakė, kad kirvis su akmeniu susikirto: "Susikirto, kaip kirvis su akmeniu". Taip ir dabar: buvęs Kalifornijos gubernatorius, pabrėždamas tvirtina, kad JAV detentės pasekmėje susilpnėjo ginklavimosi srityje, kad Sovietai jas viršija ir kad jis, jei bus išrinktas prezidentu, pasistengs sekr. Kisingeri pakeisti kitu asmeniu.

Prez. Fordas į tai tvirtai atsakė, kad tokie pareiškimai neturi pagrindo, kad JAV nėra susilpnėjusios ir kad sekr. Kisingeris yra geriausias sekretorius iš buvusiųjų ir kad jis jo jokių būdu nepakeis. Prezidentas taip pasakė Wheaton kolegijos studentams.

Tokiais prezidentinių kandidatų pareiškimais, atrodo, Ilinojaus ir visos Amerikos balsotojai tapo pastatyti prieš jį. Idomu, kad demokratų kandidatas sen. Jacksonas savo pareiškimais tuo klausimu palankė Reagano pusei.

SEICHAS JAMANI SUMOKĖJO PUSANTRO BILIJONO DOLERIŲ UŽ ARAMCO

Washingtonė gana ilgiai kalbėjosi su K'singeriu apie Artimuosius Rytus

WASHINGTON, D. C. — Seichas Zaki Jamani, Saudi Arabijos degalų ministeris, penkias dienas tarėsi su didelių Amerikos žibalo gamintojų bendrovių pirmininkais ir baigė Aramco bendrovės perkimo ir pardavimo transakciją. Arabai sumokėjo pusantro bilijono dolerių Kalifornijos Standard Oil bendrovei, Texaco, Exxon, ir Mobile bendrovėms. Pasitarimai šiai didelei transakcijai jau sena buvo pradėti, bet susitarimas pasirašytas ir pinigai depozituoti tikrai praėjus penktadienį. Reikės dar apie pusantro mėnesio, kol arabams bus pervestas Aramco bendrovės likutis.

Libano prezidentas neatsistatydina

BEIRUTAS, Libanas. — Libano prezidentas Suleiman Franjeh griežčiausiai atsisakė atsistatydinti iš prezidento pareigų, nors jį daromos nepaprastai didelis spaudimas. Naujai pasiūlytas Libano diktatorius gen. Ahdab davė prezidentui Franjeh 24 valandas atsistatydinti, bet jis nepaklausė. Vėliau pats gen. Ahdab davė 7 dienas Libano parlamentui išrinkti naują krašto prezidentą, bet ir šios priemonės nepadeda.

Iš 90 parlamento narių, 66 pasiuntė prezidentui Franjeh peticiją, kad jis atsistatydintų, bet jis atsisakė tai padaryti. Jeigu prezidentas nusikaltusio krašto įstatymams arba padarė išdavimą, tai tada parlamentas gali jį teisinti ir pašalinti, bet jis pats nepadaręs jokio nusikaltimo, nesirengia atsistatydinti.

Prezidentūra buvo nuvykusi 7 parlamentų delegacija prašyti, kad jis pasitrauktų, bet jis griežtai atsisakė. Jis yra įsitikinęs, kad kariai neprivalo kištis į politiką ir gen. Ahdab, Beirutą įgulus viršininkas, privalo eiti į teismą už kario priesaikos laužymą.

Pasakojama, kad Libano aviacija yra pasiruošusi bombarduoti prezidentūrą, jeigu prezidentas neatsistatydins ir bus įsakyta prezidentūrą bombarduoti. Keli garnizonai pritaria gen. Ahdab politikai, bet didelė Libano karių dauguma į politiką nenori kištis. Apie prezidentūrą koncentruojasi prezidentui ištikimi kariai. Izraelis atidžiai seka įvykius Libane.

Žmonių žudyti Amerikoje negalima

SAN FRANCISCO, Cal. — Prisiekusiųjų teismas pripažino kaltais keturis jaunuolius, kurie praeitomis dviem žiemomis žudė žmones, prievartavo moteris, vogė vertybes ir darė kitus nusikaltimus. Gauja žmonių užpuolė baltuosius visai netikėtai. Grupė puolė išėjusius pasivaikščioti, einančius į skalbyklą, laukiančius gatvėkario ir enančius ir krautuve arba iš krautuves. Policija apklausinėjo 600 juodųjų, kol išaiškino nusikaltėlius. Pripažinti kaltais 30 metų J. D. Simon, 23 metų Larry Green, 31 metų Manuel Moore ir 30 metų Jessie Lee Cooke.

Aramco reiskia Arabų ir Amerikiečių degalų bendrovę. Dabartiniu metu ši bendrovė yra viena didžiausių visame pasaulyje. Pagal ankščiau padarytus susitarimus, arabai jau ankščiau kontroliavo 60% šios bendrovės sėrų — akcijų. Praeitą savaitę Floridoje, ramiaume ir puikiame Panama City miestelyje, buvo transakcijos likusiems 40% sėrų. Arabai apsaikiau ir sumokėjo grynais pinigais pusantro bilijono dolerių už amerikiečių laikytus sėrus. Šiandien visas Aramco turtas, įskaitant degalų versmes, priemones žibalui ir paviršius, tankai žibalui valyti, pilstyti ir statines ir sandėlius statinams laikyti jau yra arabų nuosavybė.

Dabartiniu metu Aramco žibalo versmės pagamina 7,58 milijonus statinių transportui paruoštų įvairios rūšies ir stiprumo degalų. Jeigu kiltų reikalo, tai tos pačios versmės galėtų pagaminti iki 12 milijonų statinių kiekvieną dieną. Pirkimo pardavimo sutartis sako, kad Amerikos pramonė visą laiką galės įsigyti Aramco gaminamų degalų. Amerikiečiams nebus daromi joki suvaržymai. Seichas Jamani pareiškė savo įsitikinimą, kad degalus gamimančios valstybės išdalyd dabartinės aliejaus kainas. Buvo pasakojama, kad degalų kainos gali dar pakilti, bet seichas paneigė tokią galimybę. Šiandien yra didžiausios degalų atsargos įvairiose Persų įlankos vietose. Kai kurios valstybės buvo priverstos mažinti degalų kainas, kad galėtų padaryti vietos naujai traukiamais degalais. Kitose vietose valybos priverstos sulėtinti darbą, nes neturi kur dėti jau pagamintų degalų.

Seichas Jamani šeštadienį išskrido į Washingtoną, kur jis tikisi ilgiai pasikalbėti įvairiais degalų ir Artimųjų Rytų taikos klausimais. Seichas yra įsitikinęs, kad Artimuose Rytuose bus įgyvendinta taika ir ara bū tautos aglės siekti didesnio gerbūvio ir aukštesnio mokslo. Saudi Arabijos karalius yra pasirūpęs padėti žmonėms siekti mokslo ir gerinti savo gyvenimą. Saudi Arabija tai pat nori, kad visuose Artimuose Rytuose būtų taika, tiktai tai kas būtų galima kelti gyvenimo standartą.

— Prezidentas Fordas atleido Howard Callaway iš rinkiminės kompanijos vadovo pareigų.

KELIONĖ Į PIETŲ ASIGALĮ

Tiktai tada, vakarieniškas me-
tu, besikalbėdamas su prof.
Francisco Erizė ir vėliau besi-
klausdamas jo pastabų apie
kiekvieną keletą, supratau,
kad man teko važiuoti į Pietų
Asigalį su mokslo žmonių eks-
kursija. Tos ekskursijos nariai
važiavo į Pietų Asigalį, kad ga-
lėtų patyrinėti įvairius didelio
šalčio, sniego ir ledų gyvenimo
sritis.

Vieni tyrinėjo šiaurės paukš-
čius, kitiems rūpėjo, Asigalio
žuvys, tretieji tyrinėjo šaltą
orą, o ką ketvirtieji darė, man
būtų sunku pasakyti, nes tų vi-
sų mokslų neįėjau į jokio supra-
tumo neturėjau. Teisybė pasa-
kius, kai kurie tų mokslininkų
tyrinėjimai man atrodė visai
bereikalingi. Man kiekvienas
ekskursijos narys aiškino, ka-
jis darė ir kas jam labiausiai
rūpėjo, bet, prisipažinsiu, visu-
jų aiškinimų nesupratau ir net
nesupratau, kam jam galui
jiems reikėjo tirti, koks buvo
ledas 50 pėdų gilumoje.

Pirmą kartą man teko keliau-
ti su tokia mokslininkų grupe,
kurioje beveik kiekvienas narys
buvo mokslo titulus ir net
laipsniais apsikaisęs. Besiklau-
sydamas p. Erizos kalbą ir aiš-
kiai išstariamo titulo, sedėjau
už stalo ir rangiausi, kaip šu-
niukas ant girnų. Man tada bu-
vo aišku, kad patekau ne į tą
ekskursiją. Visi mokslininkai
turėjo bendrą kalbą, o aš tu-
rėjau susivaldyti, kad neparo-
dyčiau nežinojimo. Aš žinojau
seną graikų priežodį, kuris ty-
lą vadino gera byla. O kitas
sakė, kad tylinčių žmogų kiti
kartais ir protingu laikė, tuščio
plepio niekas nemėgsta ir vi-
sai jo nevertina.

Jie visi buvo tituluoti, o aš
jokio mokslo titulo neturėjau.
Mano profesija, palyginus su
profesoriais, buvo labai jau
prastutė. Kai kurie jų jau bu-
vo po kelis kartus Arktikoje,

tu tarpu aš ten važiuavau pir-
mą kartą. Jie norėjo Arktiką
tyrinėti, o man rūpėjo ją pa-
matyti, kad senatvėje galėčiau
savo anūkam pasakyti, kur
buvau ir kaip man tie Pietų
ledynai atrodė. Man ne tik au-
sys degė nuo girdimų žodžių,
bet ir plaukai pradėjo svilti,
kai pamaciau į kokį vežimą
buvau įsėdęs.

Bet nėra to blogo, kad neiš-
eitu ant gero. Gyvenimo patir-
tis man sake, kad geriau eiti
su mokytu, tai gal kartais ir
pats šį tą pramoksi, o jeigu
leisiesi kelionėn su akiais, jo-
kios naudos nebus, šviesos spin-
dulėlis nepraskels žinios, nes ka-
lo tilnagas esti labai kietas.
Eidamas aklu—žiūrėsi ir nie-
ko nematysi.

Francisco Erizė

Iš pasikalbėjimo prie stalo
man buvo aišku, kad Francisco
Erizė buvo mokslininkas,
vyriausias šio 80 žmonių gru-
pės vadas. Jis visus pažino, apie
kiekvieną galėjo šį tą pasaky-
ti. Pakalbėti ne tučiai, kaip
jas nus įvairiuose banketeliuose
sekalba, bei rimtai, skelbiant
tikslas žinias, o ne tuščias pa-
sakias. Jis visus pažino, apie
kiekvieną galėjo šį tą pasakyti.
Mažiausiai jis pažino mane,
užtat, ko gero, jis mane šalia
savęs pasisodino, kad galėtų
apklausinėti.

Iš pasikalbėjimų buvo maty-
ti, kad kurį laiką jis buvo gy-
venęs šiaurės Amerikoje. Jis
labai gerai buvo susipažinęs su
pacionis svarbesnėmis Ameri-
kos mokslo įstaigomis bei uni-
versitetais. Jis žinojo jų vardus
ir prezidentus.

Smithsonian Institutas Was-
hingtone jam buvo gerai pa-
žįstamas. Kai jis mane, Argen-
tinijos steigė valgantį, pradėjo
klausiūti apie šią istorinę
mokslo įstaigą, tai aš turėjau
prisipažinti, kad tiktai žžemėn

sugrįžusi raketon būvau pa-
pęs, bet pačiame institute daug
laiko nepraleidau. Sugrįžusi
raketa, kaip jūs visi girdėjote,
stovi šio instituto kieme, gali
sakyti gatvėje, kad lankytojai
dieną ir naktį galėtų ją pama-
tyti. Jeigu aš būčiau tą institutą
lankęs, tai vargu aš būčiau ten
susigaudęs, nes mokslo istori-
jos aš nežinau, o ten išrašinių
šiandieninių mokslų ierogli-
fų aš nesusiprasčiau. Ten vieto-
mis prirašyta tiek daug skai-
čių, jų šaknų, kryžių, pliusų ir
minusų, kad ir Campoleonas
negalėtų jų suprasti.

Man gana greitai logikos ga-
las nutrūksta, kai kas reikia
sekti matematikos lygtis. Rod-
dos, viskas eina tvarkoje ir su-
prantamai, bet kaip tolimesnė
nerti sumerti, taip ir nepasise-
ka. Kartais mintis švystelėja, bet
netrukus ir vėl sutamsėja ir
mano grandis nyksta. Jeigu
kartais vieną lygtį sunarinu su
kita, tai, atrodo, kad viską su-
prantu, bet visuomet taip iš-
eina. Suprantu, bet tas supran-
timas ateina ne iš to lygties ga-
lo...

Mokslininkas Erizė labai gra-
žiai kalbėjo angliškai ir ispa-
niškai, bet dar lengviau jam
viskas plaukė argentinaiškai. Jis
lengvai galėjo kalbėti kokioms
keturiom kalbom.

Dar ir šiandien nežinau, ku-
riais sumetimais jis mane pa-
sisodino šalia savęs. Gal todėl,
kad aš buvau vienintelis ke-
liautojas, apie kurį jis nieko ne
žinojo, o gal norėjo išsiaiškinti,
kuriais sumetimais tas čekagie-
tis trenkiasi į Pietų Asigalį ir
atsidūrė Ugnies Zemėje, pa-
dėmęs Argentinai gale. Ko ki-
ti ten vyko, jam buvo aišku,
bet kas mane ten traukė, tai
profesorius nežinojo.

(Bus daugiau)

WORCESTER, MASS.

Atsiminimai apie kun.
Julij. Čapliką

Vasario 15 dieną Vilniaus Auš-
ros Vartų parapijos klebonas ku-
nigas Alfonsas Volungis per vi-
sas mišias prisiminė šios bažny-
čios fondatorių kūrėją pirmąjį
kleboną kunigą Julij. Čapliką.
Tik 4 metus paklebonavęs — va-
sario mėnesyje 1929 metais mi-
rė.

Jis buvo mylimas parapijie-
čių kunigas. Gerau sugyveno su
visais lietuviais. Jis buvo tikras
pusbrolis SLA viceprezidento in-
žinieriaus Aleksandro Čapliko.

Mėgo kun. Julius šposus krės-
ti ir pajaukauti. Kartą Dėdėnų
dukters krikštynose dalyvaudant
daktaram J. Jonikaitiui, Sey-
mour Landžiui, Puskunigiui, ku-
nigams Čaplikui, Vembrei, Dau-
giui ir šiaip veikėjams, kaip tai
P. Lozoraitiui, J. Raukčiui, gen.
konsulės Daužvardienės tėvui, ir
kitiems. Žemaitis Raukys my-
lėdavo iš dzukų juokus krėsti.

Kadangi kunigas Julius buvo
mažo ūgio, tai žemaitis Jokūbas
pajuokdavo "užtat jus ir neuž-
augot, kad grikiu būvotė mai-
tinami". Kun. Julius jam greit
atkiro: "Mes atskiriam — kur
vanduo ir kur grikiu". Jis sa-
ko, kartą tokis žemaitis atvy-
kęs vasaros metu į Dzūkiją, pa-
matęs didelį lauką baltai žydin-
čių grikių, manė kad tai baltos
marios. Sustojo prie to lauko.
Buvo sušilęs, pavargęs ir sugal-
vojo eit pasimaudyti. Nors ki-
toj pusėj kelio buvo gražus, šva-
rus ežeras, tačiau jis nuo vežio-
mo šoko į baltas marias grikių, o ne
kur kitą pusėj tikras vanduo
buvo.

Iš to žemaitio ir dzuko pasi-
kalbėjimo turėjome gaudaus juo-
ko.

Tas kunigas labai juokus my-
lėjo. Kartą nuvykus girion gry-
bauti, o jo vikaras kun. Vembre
buvo augšto ūgio. Kun. Čapli-
kas šaukė vikarą: "Nepasika-
bink kur ant šakos! Mes mažo
ūgio būdami — nedasieksim ta-
vęs nukabinėti!"

Pagerbės mokslo muziejaus prezidentą

Balzeko muziejaus vadovybės
sugebėjimas savo rėmėjų tarpan
pritraukti ne vien tik lietuvių,
labai išpopuliarino muziejų mi-
rių lietuviškų seimų tarpe. Čia
randa šilto atidumo tokių seimų
vaikučiai, nori išmokti šokti lie-
tuviškus tautinius šokius, dai-
nelių ar tik sužinoti daugiau, kas
yra toji Lietuva? Plačiai vi-
suomenei rengiamos paskaitėlės
ir kursai supažinant su lietuvių
tautos įgimtais sugebėjimais ar
tai audimo srityje, ar kalėdinių
papuotėlių, kiaušinių dažymo,
tautinių šokių ar dainų menu.

Muziejuje veikia skyriai, tvar-
komie specialistai, šios šakos ži-
nos: biblioteka — Jurgis Kasa-
kaitis, archyvai — Kazimieras
Baltramaitis, fotografija — Ed-
vardas Mankus, tautosaka —
Marija Krauchuniene, filatelija —
Liudas Kairys, Amerikana
skyrius — Eugene Delves, po-
litiniai mokslai — Dr. Franz G.
Lassner, numizmatika — Ira
Berlin. Čia veikia ir enologų bei
herologų būreliai.

Muziejaus patalpose rengia-
mos dailininkų, architektūros,
foto parodos ir reikalui esant,
kinojams tautodailės parodė-
lės nuvežamos į Illinois universi-
tetus, bibliotekas ar kitas moks-
lo įstaigas supažindinant ameri-
kiečius su lietuvių tautos menu.
Muziejus yra įtrauktas į Čika-
goje egzistuojančių kultūros
įstaigų sąrašą, garsinamas ra-
dio, televizijoje, laikraščiuose
ir lankomas atvykstančių ekskur-
sijų.

Jau kelinti metai iš eilės mu-
ziejus surengia Pagerbimo Va-
karą, apdovanodamas nuspėlinius
amerikiečius suteikiant jiems
"Garsiausio Amerikiečio"
vardą. 1973 metų Pagerbime la-
biausiai nuspėliniusioji ir pa-
gerbtoji buvo Generalinė konsu-
lė Juzė Daužvardienė. 1975 me-
tu — Simas Kudirkas, o 1976 me-
tu žymeniu bus apdovanotas Či-
kagos Mokslo ir Promonės Mu-
ziejaus Prezidentas Daniel Mac-
Master. Jo pagerbimas įvyksta
kovo 21 d. naujajame Ritz-Car-
lton viešbutyje, miesto centre.

Daniel M. MacMaster jau se-
nai yra didelis lietuvių bičiulis
artimiau apie Lietuvą painfor-
muotas, neužmiršamos atmin-
ties būv. Lietuvos konsulo Petro
Daužvardžio. Tautodailės paro-
dėlės, audimo demonstracijos,
tautinės švenčių tradicijos ir
kukloji lietuviška kalėdinė eg-
lūtė rado vietą Mokslo ir Promonės
Muziejaus patalpose.

Daniel M. MacMaster yra bai-
gęs Čikagos universitetą ir pa-
siekęs aukšto autoritetą ne vien
tik šio krašto mokslininkų tar-
pe. Jis yra apdovanotas Graiki-
jos, Austrijos ir Vokietijos val-
stybių ordinais už pasitarnavi-
mus kultūros srityje. Lietuviai
gerbiame jį ir už tai, kad iškilus
klausiui, liečiančiam etnines
grupes, jis visada lietuvių pa-
laiko, globoja, mėginamas et-
ninį grupių tarpe išlaikyti mū-
sų orumą, lyg prastumti mus į
priekį, tikėdamas, kad lietuvių
inašas į šio krašto gyvenimą yra
neabejotinai ne mažesnis, nei ki-
jų nepavergtųjų tautų, kurios
visada gali pasipildyti savosios
kultūros turtais iš laisvų užjū-
rio gimtų kraštų.

Pagerbimo Vakarienių mie-
lai sutiko dalyvauti Čikagos
Miesto burmistras Richard J.
Daley, kongresmanai Edward J.
Derwinski ir John G. Fary, Cook
apskritis Direktorių Valdybos
prezidentas George W. Dunne,
Bicentennial Komisijos pirm.
A. Robert Abboud, Meno Institu-
to prezidentas E. Laurence Chal-
mers Jr. Field Muziejaus direk-

Daug kartų teko su juom ben-
drauti. Kaip tai Jonas Dvarec-
kas iš Lietuvos buvo pažįstamas
Merkinės Valsčiaus, Petro Dė-
dyno žmona buvo Ona Valske-
vičiūtė — Čaplikams giminitė.
Aš ir ponis Vincenta Kielenė
vežėm į krikštą Dėdėnų dukrelę.
Kunigas Čaplikas krikštijo. Už-
tat ir bendravom kartu.

J. Krasauskas

torius E. Leland Webber ir isto-
rijos draugijos direktorius Har-
old K. Stramstadt.
Lietuvos Generalinė Konsulė
Juzė Daužvardienė įteiks žyme-
nį Pasivymėjusiajam.

Vaz. Vida

Fred Harris

Fred Harris norėjo būti kandi-
datus prezidento pareigoms, bet Massa-
chusetts pirminiai rinkimai jį piki-
no, kad neverta daugiau laiko ir
energijos leisti kovai. Žmonės jo ne-
pažįsta ir balsų neduoda.

Mažins pašto patarnavimą

WASHINGTONAS. — Ameri-
kos paštas visą laiką dirba su
nuostoliais, todėl paštų valdyto-
jas nutarė mažesnius pašto sky-
rius uždaryti ir likusiuose suma-
žinti prekybinės koresponden-
cijos išnešiojimą. Dabar didžio-
siuose miestuose iš nešiojama 3
kartį dieną, o bus išnešiojama
tik vieną kartą. Toks pašto val-
dytojo parėdymas palies 21 vi-
soje Amerikoje didesnį miestą.
Tikima tuo sutaupti per metus
4 mil. dol.

Tenka priminti, kad iki šiol
raščių pristatymas į namus, yra

raščių pristatymas į namus, yra
apvergtinoje padėtyje ir neatro-
do, kad tokios pašto reformos
laikraščių išvežiojimo ir išneši-
jimo reikala pagerintų.

Amerikos pašto darbininkų
unijos prezidentas, dėl blogos
pašto patarnavimo, kaltina pa-
što vadovybę ir net prez. Fordo ad-
ministraciją. Jis mano, kad
kongresas galėtų šį reikalą su-
tvarkyti, skirdamas didesnes
sumas pašto reikalams.

Lietuvos reikalus rezoliucija senatė juda

Senato Užsienio Reikalų komi-
teto pirmininkas John Sparkman
savo raštu praneša, kad JAV Lie-
tuvos, Latvijos ir Estijos nepri-
pažįsta prievartinio jungimo So-
vių Sąjungon. Helsinkio konfe-
rencija nėra nieko pakeitusi
JAV laikyenos Baltijos val-
stybių atžvilgiu ir sovietinė bū-
seną tenai yra nelegali. Kartu
senatorius primena, kad yra gau-
ta rezoliucijos 319 atžvilgiu tiek
daug laišku, kad į juos negali-
ma visus individualiai atsakinėti.

senatorius kartu primena, kad
jis kaip komiteto pirmininkas
tradicinai turi būti neutralus ir
negali išvystyti didelio spaudi-
mo į komiteto narius šios rezol-
ucijos atžvilgiu.

Illinois abu senatoriai — Char-
les H. Percy ir Adlai E. Steven-
son pranešė, kad jie rezoliuciją
pilnai remia. Būtų gera, kad dar
tautiečiai gyveną kitose valsti-
jose daugiau laišku S. Res. 319
reikalu parašytų savo senato-
riams.

J. J-tis

Donzuanas paskirtas
karaliaus vietininku

MADRIDAS. — Dabartinio Is-
panijos karaliaus Juan Carlos
tėvas ir Ispanijos karalių šei-
mos galva Don Juan de Burbon
Battenberg, dabar gyvenantis
Portugalijoje, gavo regento ti-
tulą ir grįžta į Ispaniją "pagelbė-
ti" savo sūnui karaliauti ir rei-
kale jį pavaduoti. Bet už tai jis
turs visiemis laikams atsisaky-
ti visų pretenzijų į Ispanijos
sostą.

**PASSBOOK
SAVINGS...**
the best way to save regularly!

5 1/4%
Paid and Compounded
Quarterly

**Mutual Federal
Savings and Loan**

212 WEST CERMACK ROAD
PETER KAZANUSKAS, President

CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

**Mutual Federal
Savings and Loan**

212 WEST CERMACK ROAD
PETER KAZANUSKAS, President

CHICAGO, ILLINOIS 60608
Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpūdziai oku-
puotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių
aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista
150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donekaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto
Nado Rastenoje vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-
tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybę ir jos kaimynų istoriją.
211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir
kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar
piniginę perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie
džiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia
yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje beisi-
kuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-
ustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS IŠPŪDZIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ.
Autore buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vaidus aprašymai, ka ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KLIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietu-
vą išpūdziai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Au-
toriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI.
3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTEJE.
84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atitinkant darbo valandoms arba užsakant pašto ir pridėdami
čekį ar piniginę perlaide.

It's a
question of
maturity.

A lot of people don't
buy U.S. Savings Bonds
because they think it
takes them 10 years
to mature. Take another
look. The old green Bond
ain't what it used to be.
Now Bonds mature in
less than 6 years.

That's one reason
Bonds are so popular
nowadays. They're
simple to buy, and one
of the surest ways to
build a nest egg for
something (or someone)
special.

U.S. Savings Bonds.
Maturity at 5 years,
10 months. If you don't

want to use that money
right away, there's
a 10-year extension
privilege. Either way,
you'll find that Bonds
mature at just the right
age for you.

Take
stock
in America.

Bonds mature in less than six years.
New U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity
of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are
redeemable if lost, stolen, or destroyed. When cashed they
can be cashed at your bank. Interest is not subject to
state or local income taxes, and federal tax may be
deducted upon redemption.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

DR. Z. DANILEVICIUS

Taryba Lietuvybei ar išsigimimas?

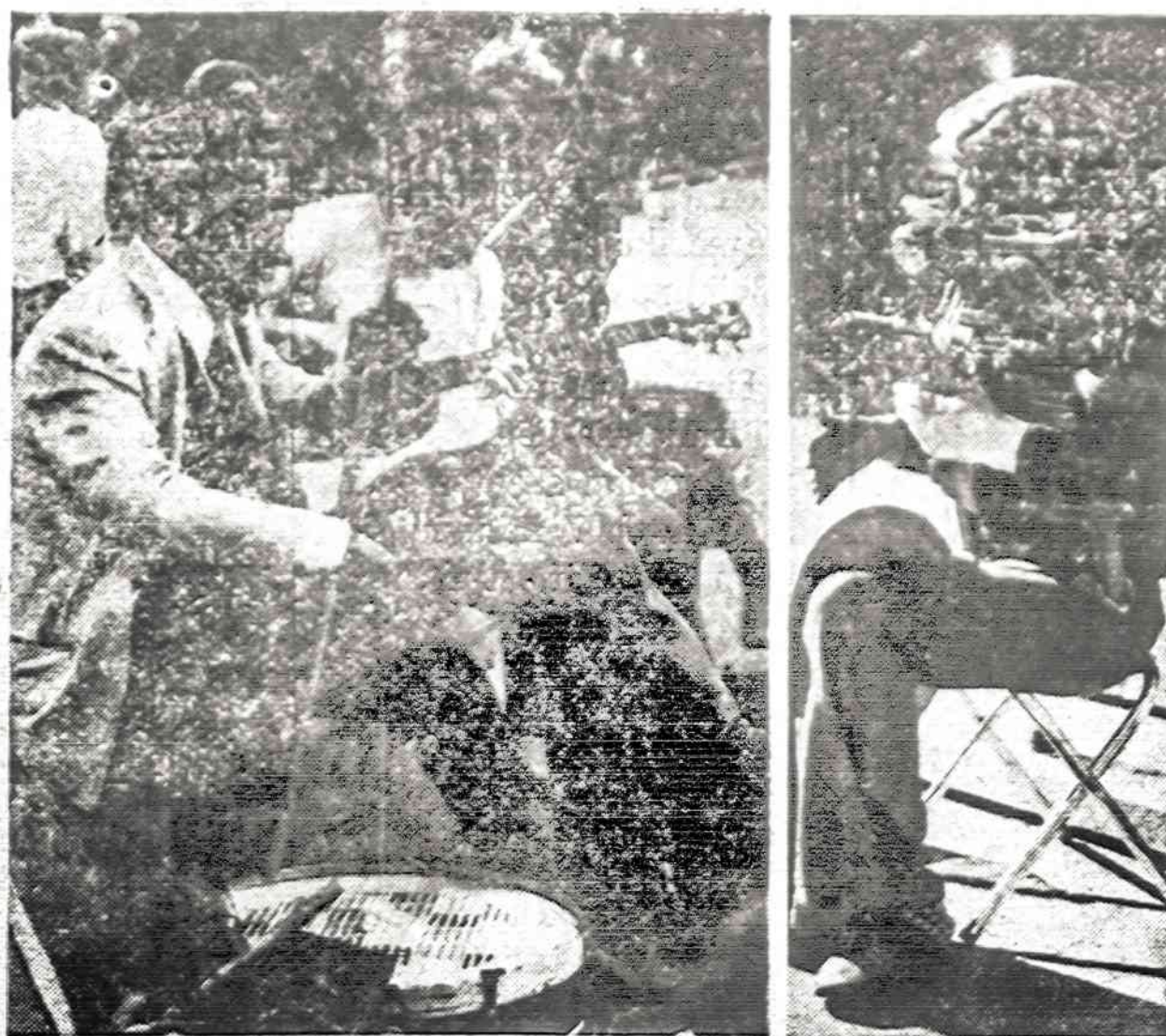
Lietuvybės varden yra daroma daug kriminalų, o vienybės varden įvedama žiauri neteisybė. O mes — tylime! Mums liepiama nekėsti savo brolių, ir mes tą darome. Taip su mumis elgiasi senoji — naininė — JAV Lietuvių Bendruomenė! Gana jau to mulkinimo. Atminkime, kad lietuvybei tarnavimas reikalauja darbą bendram tėvynės ir tautos labui, o ne vienos idejinės grupės ar fronto naudai. Lietuvybę bandomė išlaikyti ne tam, kad padėtų mums Barzdukui ir Nainiui jų politinių tikslų siekti, bet tam, kad vieninai stotume į kovą už Lietuvos interesus. Vienybė reikalauja brolišką visų lietuvių sugyvenimą ir vienas kitam tolerancijos pareiškimą, bet ne politinę napykantą, priešingai galvojančių paniekimą, ignoravimą ir iš viešo gyvenimo išskyrimą.

Šiuo metu Nainio LB užnugaris nusikalsta baisiu teroro ir diktatūrinės priepaudo įvedimu tiems, kurie yra balsą prieš jų klaidas pakėlę. Pasikaitykite Pasaulio Lietuvių pasakytinius numerius. Lietuvybės reikalai ir vienybės samprata yra naudojami, kaip botagai, plakti bet kokią JAV LB opoziciją. Kas neina su Nainiu ir Barzduku, tas neva tai yra nusistatęs prieš lietuvybę reikalus ir prieš vienybę lietuvių tarpe. O ar vienybė kada reišktų klaidų nepaisymą? Ar vienybės varden gali mus kas privesti dėtis tik prie vieno politinio kromelio? Ar klaidų iškelimas ir bandymas taisyti

yra vienybės ardymas? Pagaliau — ar vienybės varden nereikia, ginčui iškilus, sėsti — kaip broliams — prie pasitarimų stalo, o ne vienas kitą ekskomunikuoti; vienas kitą boikotuoti, niekinti, kad ir kilmiau sias pastangas ardyti? Jeigu Nainys ir Gaila yra už lietuviybę ir vienybę, tai ar jie nenori apjungti visus lietuvius ir ar neprivalo leisti visiems vienodai bendruomenės narių teisėmis naudoti? Argi nevalia balso pakelti prieš politines LB vadukų užuomacijas? Argi visi, kurie galvoja kitaip, negu frontininkai, neturi teisės net ir gyventi?

Niekas iš tų vadukų mūsų protesto neklausė, niekas su mumis nesėdo tartis ir aiškintis, bet mus teismai smerkė ir skaldytojais vadino, tik todėl, kad mūsų nuomonė kiek skirtinga nuo jų. Jie mumis, kaip nereikalingą kūno dalį, nuo bendruomenės nukirto, o patys rėkia, kad mes tą bendruomenę skaldome. — Kai Lietuvoje menkiausia priepaudo pasireiškėdavo prieš ne valdžioje esančias politines grupes, visi būdavome nelaimingi. Visi lietuviai yra iš esmės demokratiškai nusiteikę. Tačiau atrodė, kad Barzdukų-Nainių Gailų vadovaujama frontininkų LB niekam laisvės nepripažįsta, bet pareiškia tikros autoritatyvinės, o gal ir totalitarinės filosofijos apraiškas vi suomeniniame ir politiniame gyvenime.

Štai, kad ir menkas, bet nau-

New Orleans mieste dabartinio Mardi Grass metu kiekvienoje vietoje muzikai traukia savo melodijas. Vietomis grupė muzikų labai gražiai pagroja, bet kitur tos grupės nepajėgia paleisti tokių jau malonių garsų. Kairėje matome grupę muzikų, traukiančių savo gajdas, o dešinėje vienas specialistas, nori parodyti, ką jis moka padaryti.

jas pavyzdys: Bicentennial minėjimas. Nei aš, nei Reorg. LB krašto pirmininkas Dr. Vyt. Dargis nieko nežinojome, kad dalis mūsų veikų Chicago apygardoje prisidėjo prie Bicentennial Komiteto steigimo ir pradėjo ruošti balandžio mėn. 25 dieną paminėti Amerikos nepriklausomybės sukaktuves kultūrinio vakaro. Tai visai graži idėja. Visi Amerikos patrijotai lietuviai su tuo sutiktų. Dargis organizacijų prie to minėjimo ruošimo prisidėjo. Tačiau — Nainio LB vadukai ir jų "gaspadoriai" įtarė, kad tai Reorg. LB darbas, na ir tas jiems baisiai nepatiko. Tuoj prasidėjo bandymas, ta minėjimą boikotuoti ar net suardyti. Menininkai atkalbinėdami nuo minėjimo Nainio-Gailos, jaunimo grupės grąsina, kad negaus šokių Tautinių Šokių šventėje rudenį, jei šoks balandžio 25 dieną McCormick salėje. Net pati Šokių šventė staiga padedinta irgi tuo patvardu — Bicentennial Minėjimu — nors tas iš anksto nebuvo planuotas. Žodžiu, jei ne nainininkai ruošia, toks minėjimas kitų negali būti organizuojamas. Frontininkai turi pilna monopolį!

Nainio LB užnugario oficiozas, Draugas, jau senai rodė ženklus, kad jam ne visi lietuviai lygūs. Staripsnius karpdavė, išmesdami paminėtas ne patinkamas pavardes, kitų straipsnių, opozicijos rašytų, visai nepriimdavo, o dabar: atsiskoko bent žodžiu prisiminti Bicentennial minėjimą, ruošiamą Chicago organizacijų susibūrimo. Atsisako net skelbimus apie tą minėjimą priimti. Ar tai nėra tikra cenzūra?

[domu, kas mūsų lauktų, jei frontininkams pavyktų perimti į savo rankas visą lietuvišką veiklą? Kaip jie tada reikštų neapykantą "priešui" — broliui lietuviui — išdrįsiam pasireikšti jiems nepatinkame akcija? Gal tremtų į Sibiją? Atrodo, kad jų vadai turi labai didelį menkavertiškumo kompleksą, kad taip nepajėgia pakelti kritikos ir kad taip stojoja tolerancijos kitiems!

Grįžtant gi prie Bicentennial minėjimo: argi graži ir gausi lietuvių grupė negali pasireikšti paprastu lietuvišku kultūrinio aktu; jei jie nėra nainininkų palaiminti? Ar jau nainininkai turi pilną, tarp kitko skirdami visą pelną BALFui, visokios veiklos patentą ir monopolį? Ar dėl to, kad keli asmenys, kaip Dr. Vyt. Balčiūnas ar p. Valeišaitė-Brusokienė yra surišti su to minėjimo ruošimu, tas minėjimas pasidaro frontininkams politiniai nepriimtini ir nepakeliami? Gėda, tikra gėda, kad tiek tolerancijos savo broliui lietuviui trūksta!

Kada gi baigsis mūsų visų kantrybė? Ar ne laikas jau pareikšti aiškų ir tvirtą protestą prieš Barzduko-Nainio-Gailos diktatūrą lietuviškoje veikloje ir prieš cenzūrą dalyje mūsų sapudus. Jeigu Draugas išmėtė iš savo "logo" žodį "katali-salėje. Net pati Šokių šventė staiga padedinta irgi tuo patvardu — Bicentennial Minėjimu — nors tas iš anksto nebuvo planuotas. Žodžiu, jei ne nainininkai ruošia, toks minėjimas kitų negali būti organizuojamas. Frontininkai turi pilna monopolį!

Aš šaukiu visus lietuvius į bendrą darbą Lietuvybei. Aš šaukiu visus patrijotinius nusiteikusius lietuvius į vienybę. Bet ne į vienybę po frontininkų jungu, bet į laisvą, tolerantišką, visų lietuvių tarpusavio sugyvenimą paremtą vienybę! Mūsų tarpe neturėtų būti vietos tik išdavikams, kurie linkę Lietuvos okupantui lankstyti. Taip pat mūsų tarpe neturėtų būti vietos ir tiems, kurie šio krašto, Amerikos, turtais ir laisve besinaudodami, tam kraštui ir veidą spiauną, išvadindami Amerikos valdžią "nemoralia". Gal iš tokių pareiškimų išėina ir pasipriešinimas Amerikos Bicentennial minėjimui?

Lietuviai Chicagoje, Detroito ir visoje Amerikoje, argi jūs nematote, kur jus LB vadukai stumia? Ar jūs neturite drąsos viešai pareikšti protestą? Ar jūs vėl eisite į neparuoštus ir pilnus spragų rinkimus, iš naujo frontininkų "hierachijai" tarnaujančius perrinkti? Nepasitikiškite ta klasta, dar rinkimams ne laikas! Yra geresnių būdų pirma susėsti draugiškai prie pasitarimų stalo ir, federacinio principo pagalba, sudaryti darnią ir visas grupes atstovaujančią, ne diktatūrinę, LB Tarybą. Mane asmeniškai jau dergė, kiek galėjo, spaudoje apsipiaudė, veikloje ignoravo, bet man baimės neįvarė. Patariu ir jums visiems nebijoti. Taisykite blogybes, kol dar laikas, nes netrukus negalėsime ir jūs ne žodžiai ištarti. Ju-

mininkai-barzdukininkai pasiūnė savo žaislus ir tegul žaidžia savo kieme, mes jų nearzysime. Bet tegul nebando užurpuoti visą lietuviškos veiklos barą ir tegul nebando primesti mums savo teroristinę diktatūrą! O jei ir jie prie bendro darbo dės, bus ir jiems vieta, bus ir jie priimti, kaip broliai. Reikia tik geros valios.

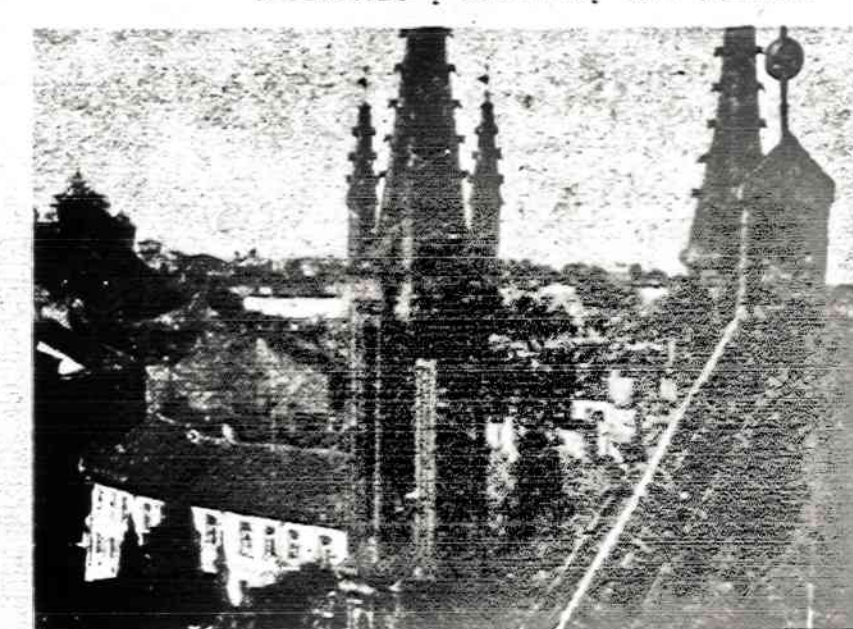
Franto aktyvistai iš tikro yra mažumojė; tik jie labai reikšmingi ir veiklūs, atrodo, kad jų visur pilna. Taip nėra. Demokratiškai nusiteikusių tikrų patrijotų yra daugiau negu jie mano. Tik reikia susiprasti, pabusti ir pasipriešinti netiesiai. Sekite pirmūnais, kaip Dargiai, Zakarauskai, Šimaičiai, Balčiūnai, Juškevičiai, Vaičiūnai, Gruzdžiai ir kiti, kurie bando atstatyti dorą bendruomenę ir nori užbaigti po-

litine vienos grupės diktatūra. Telkites prie jų. Ligi šiol tik drąsos trūko. Bet atminkite, kad ir prieš tokius a. a. didvyrius, kaip Leonardas Šimutis ar Pijus Grigaitis, irgi purvų mitymo kampanija buvo išvesta, bet jie nepabūgo iki pasakutinės gyvenimo dienos. Nepabūkite ir jūs! Ką jaučiate esant tiesa, tą ir sakykite, pagal tą ir gyvenkite, nežūrint, kaip tas mūsų išsigimusiems politikieriams patiks.

DVIEJŲ MILIJONŲ
VAGYSTĖ ANGLIJOJ

LONDONAS. — Du ginkluoti užsimaskavę banditai, apsirengę British Airways uniformomis, Londono Heathrow aerodrome pasigrobė poros milijonų dolerių vertės brangenybių, jų tarpe \$240,00 grynais pinigais.

GREIČIAUSIAS IR TIESIAUSIAS KELIAS I LIETUVĄ KELIONĖS I LIETUVĄ 1976 METAIS

Vilnius

Savaitinės kelionės į Lietuvą — 6 naktys Vilniuje, diena Kaune, naktis Frankfurte.
Balandžio 15 — 23 — \$723 Gegužės 13 — 21 — \$779
Dvieju savaitių kelionės į Lietuvą, Austriją ir Bavariją, Vokietiją — 6 naktys Vilniuje, 3 naktys Vienoje, 4 naktys Miunchene.

Gegužės 20 — Birželio 3 — \$979 Liepos 15 — 29 — \$1099
Birželio 17 — Liepos 1 — \$1099 Rugsėjo 19 — Rugsėjo 2 — \$1099
Kelionių kainos apskaičiuotos oro keliais iš Bostono, New Yorko ir Montrealio LUFTHANSA AIRLINES.
Dėl tiesioginių informacijų apie mūsų keliones į Lietuvą prašome teirautis:

Algirdas Mitkus Galaxy Tours & Travel
8 WHITE OAK ROAD arba 141 LINDEN Street
NEWTON, MASS. 02168 Tel.: 617-969-1190
WELLESLEY, MASS. 02181 Tel.: 617-237-5502
CHICAGOS APYLINKĖJ KREIPTIS Į MR. MARIUS KIELA,
6557 So. Talman Avenue, Chicago, 60629, Telefonas 434-9655

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŅOSE"
SU DIDELEMIS NUOLAIDIMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES.
Kelionės po Europą išpužiai. Dabar tik \$2.00
Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIEŅOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

- SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenėi ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams.
- SLA — didžiausia lietuvių frateralinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.
- SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.
- SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.
- SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.
- SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 1 metus.
- SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

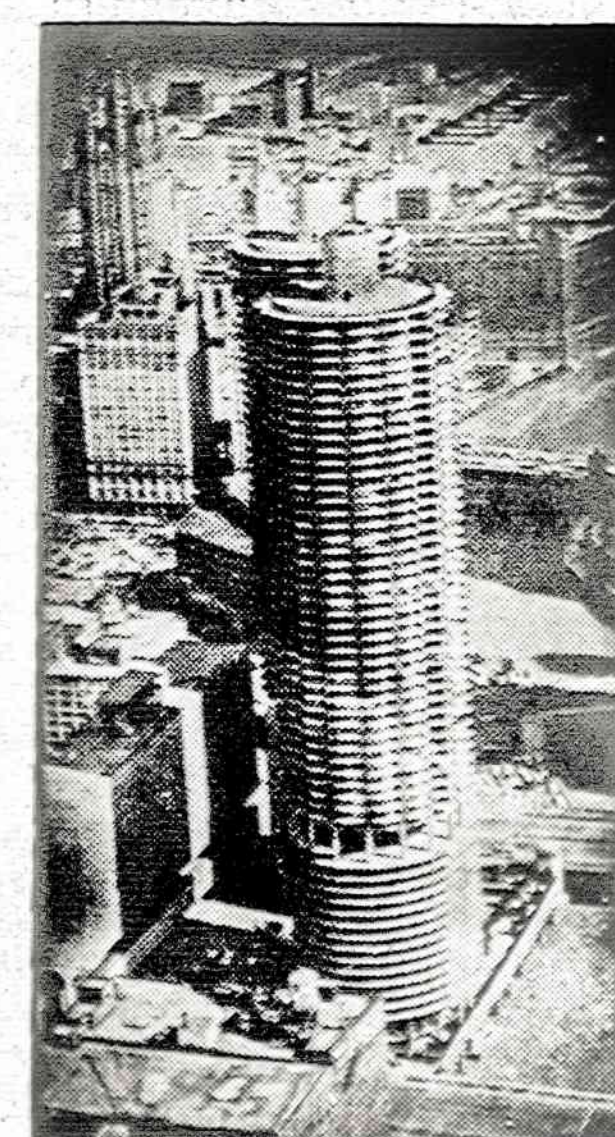
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kimas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$7.50
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	vienam mėnesiui	\$2.50
15 cents per copy.	Kanadoje:	
Dienraščio kainos:	metams	\$30.00
Chicagoje ir priemiestiuose:	pusei metų	\$16.00
metams	vienam mėnesiui	\$3.00
trims mėnesiams	Užsieniuose:	
vienam mėnesiui	metams	\$31.00
	pusei metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
Kitos JAV vietose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienu	
pusei metų	drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago	
	Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
	Pinišius reikia siųsti pašto Money	
	Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.		

Skaldymas eina visu frontu

Kiekvienam sveikai galvojančiam žmogui Amerikos Lietuvių Bendruomenės skaldymas atrodo nerimtas ir nesveikas reiškinys. Lietuviai kartais pasikarščiuoja, bet kai atvėsta, tai nėra tokio klausimo, kurio jie, susėdę prie bendro stalo, negalėtų išnagrinėti ir priėti visiems priimtino sprendimo. Lietuviškos vienybės klausimas keliais atvejais buvo sprendžiamas ir rastas lietuvių tautai naudingas susitarimas.

Būtų buvę galima ir Bendruomenės nesusipratimus išlyginti, jeigu lietuvių tarpe būtų buvusios tos pačios bendro darbo ir, svarbiausia, bendrų tikslų nuotaikos. Kaip Ciceroje, taip ir Marquette Parke paaiškėjo, kad susitarimas neįmanomas. Išaiškinus vieną klausimą, pietu atsistodavo kitas, neleidęs susitarti. Kada jau buvo padarytos visos nuolaidos, tai tada kitos pusės atstovas atsisakė atvykti ir tartis, nes jis visai nenorėjo susitarti. Buvo paliktas įspūdis, kad jis nesugebėjo argumentuoti, o turėjo įsakymą nesusitarti. Kada besitariančių tarpe yra viena pusė, kuri nenori susitarti, tai antroji pusė gali savo širdį atverti, bendros kalbos neras, nes mažai grupei yra duotos visai kitokios instrukcijos.

Daugelį nustebino Bronius Nainys, buvęs tais laikais Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, kai jis paskelbė, kad jo vadovaujama Bendruomenė imsis Lietuvos kaisvinimo darbo. Niekas Nainiui, Barzdukui ar kuriam kitam įtakingesniai Bendruomenės vadui ar vadui nedraudė prisidėti prie laisvinimo darbo, bet jie pradėjo skelbti, kad Bendruomenė yra išskirta, negali vadovauti, užtat Nainys pradėjo visą reikalą skaldyti. Nainiui labiausiai rūpėjo Lietuvos laisvinimo darbams renkamos aukos. Prie tų aukų jis negalėjo priėmti, važinėjimams ir pasitarimams Amerikoje lietuviai aukų neduodavo ir nesirengia duoti. Bet kai Nainys paskelbė, kad jis pradės vesti laisvinimo darbą, tai jis ims ir lietuvių tam tikslui duodamas aukas. Ką susirinko, tą pasigrobė. Tą laisvinimo darbui skiriamų aukų grobimą tęsia ir Nainio įpėdiniai. Gaila pasigyrė, kad praeitais metais jo vadovaujama Bendruomenė pasiėmė laisvinimo darbui skirtus net \$18,000 dolerių. Negirdėjome, kad Gailos vadovaujama

Bendruomenė bent vieną dolerį būtų pasiuntusi Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui, bet žinome, kad gautas sumas išleisdžia pačioje Amerikoje.

Bet Amerikos lietuvių laisvinimo darbui skiriamos aukos nebuvo pats svarbiausias Nainio ir kitų "naujų politikų" tikslas. Jiems daug svarbiau buvo Amerikoje gyvenančių lietuvių suskaldymas. Pirmiausia jie pasėjo konfuziją, insinuacijas, o dabar tęsia toliau skaldymo darbą. Jie nesitenkina vien tikta pačių JAV lietuvių skaldymo darbu, jie siekia tą akciją praveisti ir kitur. Dabar ateinančios žinios sako, ka tas pats Nainys, gerokai konfuzijos pasejęs JAV lietuvių tarpe, padarė panašų darbą Pietų Amerikoje. Visi žinome, kad Nainys buvo pats svarbiausias Jaunimo Kongreso organizatorius. Jis vedė jaunuolius į Argentiją, o vėliau į Braziliją. Jis organizavo jaunimą, telkė lėšas, samdė charteruotus lėktuvus, kad galimai daugiau žmonių iš šiaurės Amerikos nugabentų į minėtą Jaunimo kongresą. Jis kreipėsi ir į Pietų Amerikos lietuvių pagalbos. Jis žinojo, kad Argentinos lietuvių labai sunkiai verčias, kad ten yra nepaprastai gili ekonominė krizė, bet jis ir Argentinos lietuvių prašė pagalbos. Prašė vaikų turinčių neturtingesnių išspausiti paskutinį grašį, bet jis kreipėsi ir į lietuvių biznierių, kad jie prisidėtų prie kelionių išlaidų ir padėtų suruošti galimais didesni ir įspūdingesni kongresą.

Pietų Amerikos lietuvių pritarė lietuviško jaunimo kongreso minčiai. Tėvai dėjo paskutinius pesus, kad tik tai jų sūnūs ar dukterys galėtų pabendrauti su atvykusiais jaunais lietuvių iš kitų kraštų. Tėvai jaučia, kad Argentinos ir Brazilijos gyvenimas daro įtakos į ten gimusių lietuvių jaunuolių. Jie norėjo ir nori, kad jų prieauglis turėtų progos pabendrauti su kituose gyvenančiais lietuvių, pasiklausytų kalbų, pažintų geriau pavergtą Lietuvą ir pabendrautų su tais, kurie siekia gimtiniam kraštui laisvės. Bet Nainys apvyklė didelę Argentinos lietuvių daugumą. Jis kalbėjo ir rašė vienaip, o pasiėlgė visai kitaip. Auką jis ir jo įgaliojti atstovai rinko iš visų lietuvių, o bendravo jis tik su tais, kurie bendrauja su okupantu.

Argentinoje veikė ir tebeveikia Argentinos Lietuvių Organizacijų Taryba. Ją sudaro visos didesnės Argentinos lietuvių politinės, bažnytinės, fraternalės ir profesinės organizacijos. Ta organizacijų taryba kėlė viešumon okupanto daromus darbus ir informavo viešąją opinią apie pavergtą lietuvių tautai daromas skriaudas. Argentinos Lietuvių Organizacijų Taryba (ALOT) keliais atvejais yra informavusi atsakingus Argentinos vyriausybės pareigūnus apie tikrą padėtį dabartinėje Lietuvoje. Argentinos užsienio reikalų ministerija žinojo apie pačių pagrindinių teisų mindžiojimą ir baus lietuvių išnaudojimą visoje pavergtoje Lietuvoje.

Argentinoje jau gana seniai buvo leidžiamas "Argentinos Lietuvių Balsas", kurio savininku tapo V. Ožinskas. Šis savaitraštis įkūrė geriausių tikslų turintį Argentinos lietuvių bet kai jis pateko V. Ožinsko žinion, laikraštis kartu su savininku pradėjo krypti okupanto pusėn. Ožinskas kelis kartus važinėjo į Vilnių, kiekvieną kartą sugrįžęs parsiveždavo vis daugiau okupacinės propagandos. Su kuo bendravo Bronius Nainys Buenos Aires mieste kongreso metu? Na gi su V. Ožinsku. Jis nesiteikė susitikti su Argentinos lietuvių veikėjais, besirūpinančiais Lietuvos laisvės kova, bet kiekvieną dieną susitikdavo su Ožinsku ir okupanto įtakon patekusių lietuvių Centru. Parvažiavusieji kongreso dalyviai mums pasakojo keistus kongreso įvykius, bet abejojome ir jų

M. GELZINIS

RENGIAMI DU DOMŲ LEIDINIAI APIE MAŽĄ LIETUVĄ

(Tęsinys)

1972 m. lipos 26 d. Naujienuose pradėjo eiti a. a. Dr. Martyno Anyso straipsnių serija "Kova dėl Klaipėdos". Čia sužinojome, kad Anysas yra parašęs knygą "Lietuvos kovos dėl Klaipėdos, nuo jos pradžios iki 1939 m. kovo 22 d." Toliau pateiktas turinys parodė, kad sąvoka "Kova dėl Klaipėdos", nuo jos pradžios... nereikia suprasti nuo 1252 metų, kuomet žemaičiai tikrai pradėjo ginklu rankoje kovoti su Kryžiuočiais dėl Klaipėdos, bet tik nuo gubernatoriaus Antano Merkio paskyrimo. (Nesuprantama, kodėl Anysas laikė Antano Merkio paskyrimo datą "kovos pradžią"). Štai knygos pateiktas "Turinys":

"Įvadas. Gubernatoriaus Antano Merkio laikotarpis. Gubernatorius Gyls. Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpis. Reizglio ir Brūvelaičio direktorijos. Vlodo Kurkauskio periodas. Augusto Balčiaus direktorijos veikimas. Neumanininkų byla. Gubernatoriaus Juro Kubiliaus valdymo laikotarpis. Paskutinis Klaipėdos krašto penktos Seimelio posėdis. Paskutinis Klaipėdos krašto gubernatorių Viktoras Gailius ir jo politinė veikla..."

Iš Anyso manuskriptų Naujienuose 1972 metais, nuo liepos 26 iki rugpjūčio 15 d. paskelbė 17 atkarpų ir kitais 1973 metais, nuo kovo 9 iki bal. 3 dienos 21 atkarpą apie "Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpį". Iš paskelbtos medžiagos aiškėjo, kad autorius priminė daug faktų ir datų, kurie grešė nueiti užuomaron, bet dabar Anyso buvo iškelti ir nuo išnykimo apsaugoti. Tik pats paskelbimas buvo atliktas vietomis gana grubiai, asmeniškai užgaunant ir iš vienpusiškos perspektyvos, kuri visą Lietuvos politinių nesekmų priežastis Klaipėdoje primesto Centro vyriausybės Kaune ir jos į Klaipėdą paskirtiems gubernatoriams.

Tad nenuostabu, kad toks Klaipėdos įvykių dalyvis ir žinovas, kaip Vladas Bakūnas, išdirbęs beveik ištisą dešimtmetį Klaipėdos XX-os Saulių Rinkti-

neskelbė. Dabar gavome pluoštą informacijų iš senų Argentinos lietuvių veikėjų, kurias šiomis dienomis paskelbsime.

Atrodo, kad Amerikos lietuvių turės užmiršti apie galimą vienybę, jeigu vada stengiasi net Argentinos lietuvių suskaldyti.

nės štabe ir kitus keturis metus pačioj gubernatoriuje, 1973 m. Naujienuose penkiose atkarpose (birželio 19 iki 23 d.) gana nepalankiai komentavo Dr. Anyso išvedžiojimus, pareiškdamas, kad tai "...nėra nei istorinė medžiaga, nei objektyvus to laikotarpio aprašymas", bet daugiau Dr. Anyso asmeniškai ir profesiniai apsisprendimai.

Dirvoje nepriklausomos Lietuvos Finansų ministerijos pareigūnas J. Jurevičius reagavo į Dr. Anyso darbą daug pikčiau. Straipsnyje "Beverčiai Dr. M. Anyso atsiminimai" jis tvirtina, kad Anysas "nušnekėjęs nuo pradžios iki galo", kad Anyso darbas esąs "daugiau negu fantazija".

Klaipėdiškis, baigęs Kauno universitete humanitarinius mokslus, istorikas Jurgis Pėteraitis nagrinėjo plačiai ir giliai aštuoneriuose Naujienuose paskelbtuose straipsniuose (1974.IV. 2 iki 8 d.), pavadintuose "Politinis subjektyvumas Dr. M. Anyso knygoje", Dr. Anyso "Kovas dėl Klaipėdos" ir, šalia kitų, priėmė išvados, kad šita knyga "...galime suprasti, kaip autonomisto kova su Centro vyriausybe".

Paskaitės tokias neigiamas kritikas, šių eilučių autorius stengėsi iš eilės lietuvių patriotų išgirsti jų nuomonę apie Anyso atsiminimus. Ir štai, visi, visi be išimties, buvo nepatenkinti jo perstatymo būdu ir beveik visi net pageidavo, kad tokios knygos nereikėtų leisti.

Bet šiomis dienomis sužinota, kad, neįsijungiant viešosios kritikos, Dr. Anyso artimieji ir įpėdiniai yra jo atsiminimus gatavai paruošę spaudai. Publikacijos varomoji jėga yra vėlinio našlė, ponija Valerija Anyšienė. Veikalą redaguoja daktaro duklė — filosofijos daktarė, ponios Slavenienė, Buffalo universiteto asistentė profesorė; kalbėtojas prof. Dr. A. Musteikis, o Dr. Jakštas parašė 25 ps. įvadą, kurį jis padalino į penkis skyrius. Pirmasis skyrius yra įvadininis, sekantieji trys nagrinėja turinį ir paskutinis baigiamas Pėteraičio kritika.

Pats Dr. Anysas buvo pradė-

jęs rinkti prenumeratas ir aukas, kuriomis manė realizuoti veikalo leidimą. Matoma, kai prenumeratų neužteko, nes veikalo leidimą esanti pasiėmusi Kultūrai remti Draugija Chicagoje. Ir Lietuvių Fondas esąs pajudintas, kad padėtų knygą išleisti.

Dr. Jakštas pasirodo veikalo entuziastu, nes, rašo "Juk tai vienintelis tokios rūšies veikalas apie Klaipėdos kraštą, nes niekas panašaus neparašys ir negalės parašyti. Jis turi tikrai išliekamas vertės, galima sakyti, monumentalus veikalas".

Šiuo metu Amerikos lietuvių visuomenė yra krečiama kitų problemų: Mažosios Lietuvos klausimai mažai benagrinėjami. Senoji, iš nepriklausomos Lietuvos atvykusi žmonių karta baigia išmirti, o čia Amerikoje išsismoklinę lietuvių profesorius apie Mažąją Lietuvą beveik nieko nežino. Į sausio 15 d. minėjimą New Yorke dar susirinko 200 žmonių, bet lietuvių "antroje sos-tinėje" Chicagoje, kurioje buvo paskelbta, kad V. Žemaitis minėjimo būgyje pristatys L. Tomo vos išėjusią knygą "Lietuviškas Pamarys", beatvyko 50 interesantų.

Todėl turime sveikinti kiekvieną leidinį, kuris kelia mažlietuviškas problemas ir palaiko gyvą Mažosios Lietuvos klausimą. (Pabaiga)

Ragina atidžiai rinkti teisėjus

ČIKAGA. — Šiemet Ilinojaus valstijoje parenkama didokas teisėjų skaičius. Bus renkami du teisėjai į Ilinojaus vyriausią teismą, septyni į apeliacinį ir 59 į apylinkių teismus. Todėl visi Ilinojaus universitetai bei teisės mokyklų profesorius viešai pasisako tuo klausimu, ragindami rinkinius aktyviai dalyvauti rinkimuose ir atidžiai parinkti asmenis į teisėjus.

Pasak profesorių, rinkimai yra momentas kada piliečiai gali pareikšti savo valią, parinkdami tinkamus asmenis teisėjais. Teisėjai prižiūri ir vienkart sprendžia amerikietiškos bendruomenės prieštaraujančius klausimus, ginčus, nusikaltimus ir kitką mūsų bendruomenės, — sako teisės mokyklos dekanas.

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

DR. A. J. GUSENAS

SAUGOK SAVA SVEIKATĄ

Maistas yra tavo vaistas,
o vaistas turi būti maistas

MAISTAS

yra piene, kiaušiniuose, pupose, kopūstuose ir sūryje. Pienas turi daugiausia mineralų ir vitamino D.

Užaugusiam žmogui reikia per dieną keturių penktadalio gramo. Augantiems vaikams ir neščioms moterims būtina net 3 sykius daugiau. Pieno reikia kasdien gerti nors vieną stiklą, o vaikams būtina duoti bent kvortą. Tačiau, reikia daug vaisių ir daržovių, o taipgi grynų grūdų miltų rūgintę ir kvietinė duona, norint turėti tvirtą kūną, stiprius kaulus ir sveikus dantis.

MAISTAS MOKSLO ATSPINDY

Maistas yra pats svarbiausias gyvybės palaikymo šaltinis. Maisto dalyvių yra labai daug ir kiekvienas jų turi gana būdingas savybes, kurios yra labai svarbios norint turėti sveikatą geram stovyje.

Mandig, maistas nėra koks šlamštas, kurio tik prikimšti skrandį ir savo apetitą patenkinti, bet jį yra pagrindinis geros sveikatos laidas. Beja, dar visai neseniai buvo manoma, kad kiekvienas pasivalgymas patenkina visus kūno ir sveikatos būtinumus. Tada dar mažai kas buvo žinoma apie maisto cheminį sumontą ir virškinimo veikimą.

Mokslininkams be pertraukos tyrinėjant maisto svarbą į žmogaus sveikatą buvo surasta ir tikrai įrodyta, jog vienokios ar kitokios maistos rūšies trū-

kumas, ne tik ką sveikatą suardo, bet ir sukelia ligas, kurios esti pagydomos vien tik geru maistu bei vitaminių terapija. Nūdien mitybos tyrinėtojai pašvenčia labai daug laiko maisto tyrimams ir jo įtakai į žmogaus sveikatą.

Būdinga ir tas, kad nūdien daugybė maisto tyrinėtojų pilnai įrodė, kad daugel gana rimtų susirgimų pareina nuo netikusio maisto, kuris yra cheminių konservų užnuodytas ir labai pavojingas žmogaus kūnui. Dėka to, nūdien milijonai žmonių, senų ir jaunų, kenčia nuo įvairių vidurių ligų.

Būtina žinoti, kad žmogaus amžius ir jo sveikata priklauso vien tik nuo gero maisto. Ne tik žmogaus, bet ir žemesnės rūšies gyvūnų su kuriais tyrimai laboratorijose buvo atlikti. Tyrimai parodė, kad pelės šeriant prastu maistu, esti silpnos, nevikrios, suvargusios, prastai auga ir vos ne vos savo kojas tepavilko.

Beja, jų ir dantys buvo silpni, greitai sugėdo ir išpuvo. Tas pats pasakė ir augančius vaikus, kurie minta prastu maistu, nes ir jų dantys greitai genda ir išpuva pirmalaiko. Dėka to, nūdien 95 procentas vaikų turi kortozinuotus dantis ir kraujingas jų desnas! o, kalge G3opakt

Medicinos mokslas maisto pasirinkime ir jo surūšiuojime yra padaręs apėją pažangą, o maisto dalyvių tyrinėjime beveik kasdien gaunama naujų laimėjimų. Mandig, to dar neužtenka. Norint tuo pasinaudoti, būtina visa tai vykdyti kasdieniam gyvenime. Bene labai aišku, kad mūsų kasdienė mityba yra daug svarbesnė ir būtinė mūsų sveikatai, negu, kad mes manome. Klaidingai darome, manydami, kad bet kuo prikimšti skrandį, kad tik jis būtų pilnas. Tai yra labai prastas dalykas.

Gerai žinoma, kad nuo prasto maisto ir jo nesu-

kramtymo. labai daug skrandis nukenčia, nusidėvi, vidaus sienelės prirūgsta, paėina uždegimas, montuojasi skauduliukai, kurie pavirsta opomis ir net baigiasi vėžiu. Rodos, kad vienas trečdalis Amerikos gyventojų nenaudoja to maisto, kurio jo kūno organizmas reikalauja, todėl ir jų sveikatingumas negali būti pastovus. Į šį žmonių sambūrį įeina ne tik bendruomenė, kuri sykliais neturi ką geresnio pasivalgyti, bet ir turčiai, kurie gyvena pertekliu, Beja, čia yra ne turto, bet tiesiog nežinojimo klausimas.

Būtina kiekvienam iš mūsų suprasti gero masito svarbumą ir pasirinkti daugiau augmeninio maisto gaminių, o mažiau gyvulinio. Augmeninis maistas yra nepamainomas laidas geros sveikatos, apsaugos nuo ligų ir ilgo gyvenimo!

GERA MITYBA BŪTINA VISIEMS

Beje, ne vien tik jaunuoliams reikalinga gera mityba, bet ji nepakeičiama suaugusiems ir seniems žmonėms. Šiandien jau išsamiai žinoma, jog vien tik geras maistas žmogaus kūnui teikia įvairių rūšių vitaminus ir mineralines druskas, kurios skatina tvirtinę kūno organų darbą. Bėda yra ta, kad šiandien daugis žmonių blogai minta ir suardo savo sveikatą, kurios nei geriausias gydytojas, specialistas nebegali atilaisyti.

Todėl šiandien žmogus daug trumpiau ir tebe gyvena. Reikia pasakyti, jog nei žmogus, nei gyvūnas negali ilgai gyventi, jei naudoja maistą, cheminiams konservams užnuodyta.

Dr. Lenbrich savo raporte pažymi, kad iš 65 obuolių, pirtų skirtingose vietose, nebuvo rasta nei vieno be arseniko ir švino nuodų. Būdinga ir tas, kad kiekvienas obuolys turėjo 20 sykių daugiau švino, ne-

gu arseniko. Aršėnikas ir švinas esti naudojamas maisto apsaugai nuo sugedimo, tai yra mirtini nuodai;

Nesvarbu, kur mes bepažvelgsime, ar tai būtų maistas, gerimas ar rūkymas, kuriuos žmogus vartoja, visi turi apstų kiekį smarkių bei kenksmingų nuodų. Nuo tokio nuodingo maisto, nūdien milijonai žmonių serga: ulceriais, vėžiu, širdies ir visomis kitomis ligomis, kurios paėina vien tik nuo blogos mitybos.

Beje, visas skardinėse konservuotas maistas, daržovės, vaisiai, grybai esti apšlakstyti arseniko ir švino mišiniu. Valgant vaisius, patartina nulupty žievę ir išpauti žiedo taure ir net kotą, nes čia esti daugiausia susimontavę arseniko ir švino mišinio nuodų.

Dr. W. Brown sako štai ką: Mikroskopu neieškokite ligų perų nei jų gamalų laboratorijose, bet eikite į mitybos gaminimo centrus, ten rasite, ko ieškote. Maliariją panaikino ne chininas, bet suradimas ir pašalinimas aplinkybių, gaminančių tą ligą... Tokia pat procedūra turėtų būti vartojama ir vėžio, diėvės, dantų ligoms ir širdies sutrikimams pašalinti. Kol nebus pašalintos ligos sukeliančios priežastys, tol jos veisis, augs ir bujos ir niekas jų nesulaikys.

Būtina pasakyti, jog maistas ir vien tik maistas yra vienas iš svarbiausių sveikatos šaltinių. Dr. C. Beown sako štai ką: Jeigu mes išmoktume tinkamai valgyti ir švariai gyventi, tai dauguma ligų pranyktų pačios savaime, bet švara turi būti išorinė ir vidinė.

Žmogaus viduje yra sukonstrukuota geriausias bei puikiausias rūšies mašinerija, kuri reikalinga geriausio tepalo, kad atliktų sklandų ir darnų darbą. Be gero tepalo jokia mašina negali atlikti savo užduoties.

Dr. P. H. Clark, Bostone General Hospital prižiū (Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
800 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 8-3 val.
ir savaitės, tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DAKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sešadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2721 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 487-4441
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienis nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antr., trečiadienis,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadienis
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonas GI 8-6185.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

LAISVĖ — DEMOKRATIJOS BRANGENYBĖ

Banko Citicorp. direktorių tarybos pirmininkas W. B. Wristonas, laikydamas paskaitą Čikagos universiteto prekybos fakulteto studentams, kritikavo spaudą ir žinių tarnybą. Jis pareiškė, kad spaudos laisvė yra demokratijos brangenybė, pagrindinė esmė mūsų visų laisvės, bet gaila, kad spaudos laisvė niekada ne evaržoma, o tik vedama savo pačios sąžinės, tapo per daug laisva ir net palaida.

Toliau priminė, kad visi mes privalome atiduoti savo laisvę dienos žmoniškoms reikalavimams, kai pasaulyje šandie įsigali demonas ir viena po kitos griūva demokratinės laisvos valstybės. Esą, kai laisvė piknuojama, tuomet visų laisvė atsiduria pavojuje.

Spaudos ir žinių tarnybos mazi bei dideli magnatai Wristono tokiomis mintimis liko nepatenkinti. Jie primena, kad vienas Wristonas tokio klausimo negali spresti, bet jį privalo visi diskutuoti. Kad ir turi jis pagrindo taip sakydamas, vis dėlto pirmiausia turi pasižvalgyti savo namuose ir banko reikaluose. Kitaip sakant, spauda gražiu būdu jam pataria nekeisti nosies ne į savo reikalus.

Telefoninis "šposas"

Bell telefono kompanija anksčiau skelbė, kad nuo vasario 10 d. pakeliami įvairiai mokesčiai už telefoninius pasikabėjimus. Tačiau likusios namuose šeimynos ir jaunuoliai į tai neatkreipė reikiamo dėmesio ir įprastai valandomis prasidėjo prie telefono pletkavodami ar meilės romansus pindami.

Daugelis vyrų darbovietėje skundėsi, kad mėnesinės telefonų sąskaitos atėjo 15-20 dolerių didesnės negu "normaliai" būdavo. Taip jau išėina, kad telefonų reikės naudotis tik reikalui esant.

J. J-tis

Brangiai motinai ir senelei Lietuvoje mirus,

LIUCIJĄ VIRPŠAITĘ - HOFFMANIENĘ,

LB Marquette Parko apylinkės sekretorę,
ir jos tėvą Stasį Virpšą
liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Apylinkės pirmininkas J. Bagdžius
ir nariai

A. A.

ANELEI MULIOLIENEI

mirus,

josios vyrą Igną Muliolį, sūnus Algirdą ir
Vytautą, dukrą Danutę su šeimomis
giliai užjaučia ir drauge liūdi

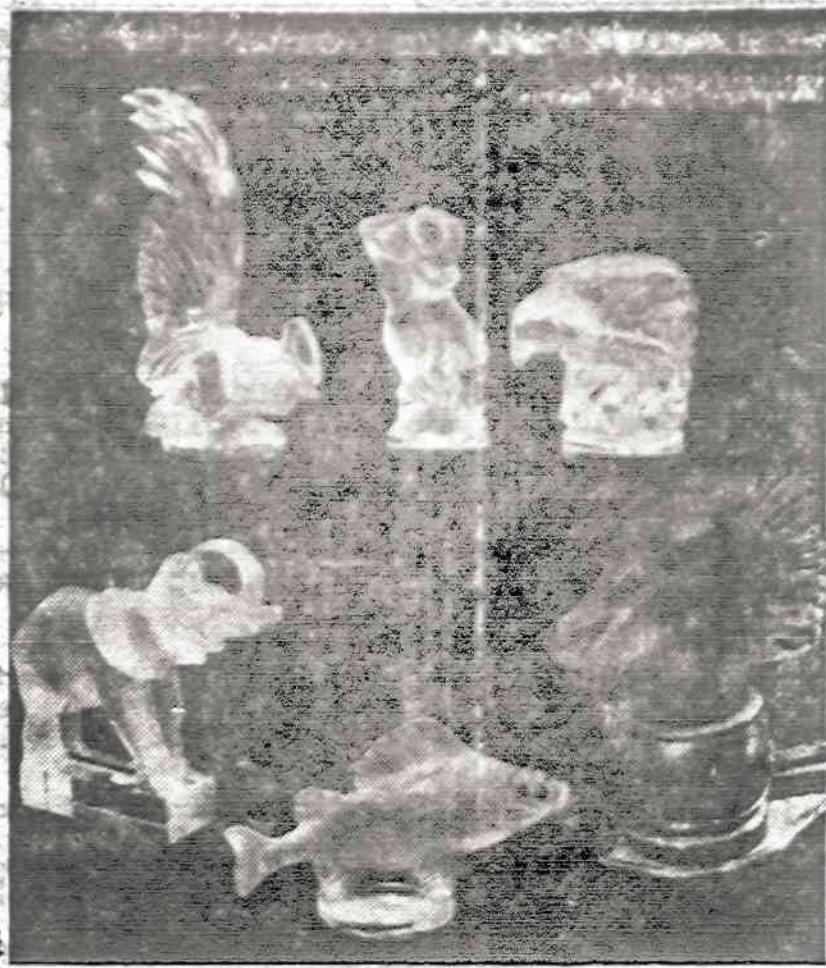
Vytautas, Sofija ir Stasys Ripskiai
Antanas ir Vida Gilvydžiai
Juozas ir Aldona Stasiuliai
Jonas ir Konstancija Stasiuliai

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, de-
mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių
kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi
senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietu-
vos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiū-
rėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė
kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečian-
čias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knyge-
lę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai,
kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerius atsiųsite
šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Kalifornijoje, San Sylmar miestelyje yra Merle Norman Tower
grožio muziejus, kuriame galima rasti įvairiausių vertingų dalykų.
Paveikslė matomi lydiniai savo laiku dabino automobilių dang-
čius bet dabar jie tapo muziejine reikėnybe. Savo laiku kiekvieną
pagrąžinimą liedavo skyrium. h666 6

Sausis šaldė — vasaris glostė

Šiemet sausio mėnėsis Čica-
goje buvo žymiai šaltesnis, ne-
gu normaliai turėjo būti. Oro
stebėtojų teigimu buvo šaltes-
nis 127°F. Namų šildymui su-
naudota visu trečdaliu daugiau
dujų arba alyvos už tai ir sąskai-
tos atėjo visu trečdaliu didesnės.

Tačiau mūsų laimei vasaris
nuo 10 d. atėjo su savo malonia
šiluma ir suledėjusia žiemą nu-
stūmė toli į šaurę. Medžiai pra-
dėjo puošti pumpūreliais ir žo-
lėlė pievelės želmėmis skel-
bė pavasarį. Deja atkeliavęs ko-
vo mėnėsis kol kas skelbia, kad
dar žiema nėra praėjusi ir gam-
ta pabudinta vasario dar gali
sugrįžti į žiemą.

J. J-tis

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

Sūkurys šiaurės vakarų Čikagoje

Kovo 12 d. oro sūkurys ir
vėjo srovė apie 70 mylių grei-
čio per valandą užgriebė šiau-
rės Indianą, Franklin Parką,
Park Ridge, Skokie ir kitas
vietoves.

Vien tik Čikagos apylinkėje
nuostolių buvo padaryta už 3
mil. dol. Iš viso sūkurys užmu-
šė 6 žmonės ir apie 100 sužeidė.

Argentinoje vyksta darbininkų streikas

Buenos Aires. — Nors Ar-
gentinos darbo ministeris Mi-
guel Unamuno prašė darbi-
ninkų pasiaukoti. Esą, auka
reikalinga norint nugalėti kra-
stę ekonominį sunkumą. Dar-
bininkai, tačiau, nepaklausė ir
kovo 12 visoje Argentinoje pra-
dėjo streiką. Apie 60 tūkstan-
čių darbininkų pradėjo strei-
kuoti pirmomis dienomis.

Argentinos laikraštis La Opi-
nion apytikriai skaičiuoja, kad
70% visos Argentinos pramo-
nės nedirba. Kiekviena nedar-
bo diena duoda krašto ūkiui
46 mil. dol. nuostolio.

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS
YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

SKAITYK IR KITA! PATARK
DIENRAŠTĮ. "NAUJIENAS"

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastan-
gas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis
bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Prof. Vaclovo Biržiškos SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai.
Abu tomai minkštuose viršeliuose pardaviami už \$4.00, o kietauose
viršeliuose už \$6.00.

Abi knygos gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra geriau apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pie-
velė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne
visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo.
Dabar yra išėjusi medinė 40 puslapių agronomo A. Šešto knygelė,
kuri vadina:

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip
tose užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienuose šia knygelę
pardavinėja. Užsivaizdavę gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu
kas toliau gyvena arba nenori užsivaizduoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čekį
arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome
siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Susirinkimų

PRANESIMAI

— ZARASISKIŲ KLUBO narių su-
sirinkimas įvyks kovo 21 d., sekma-
dienį, 2:00 val. po pietų naujoje vie-
toje — Chicago Savings and Loan
finansinės bendrovės Pakel Hall,
prie 63 ir Western Ave. Visi klubo
nariai yra kviečiami susirinkime da-
lyvauti. Be kitų klubo reikalų teks
aptarti ir pavasarinio banketo rei-
kalą, kuris įvyks balandžio 24 d.
Valdyba

SVARBUS SUSIRINKIMAS
J. A. V. Reg. Lietuvių Bendruome-
nės Marquette Parko Apylinkės me-
tinis narių susirinkimas šaukiamas
kovo mėn. 28 d. tuojuo po 11:30 pa-
maldu, parapijos salėje 6820 South
Washenaw Ave. Bus labai svarbūs
reikalai aptariami. Prašoma visus
skaitlingai dalyvauti. Tuomet parody-
site, kad jums rūpi ne tik savi rei-
kalai, bet ir kėnciančių lietuvių pa-
vergime. — VALDYBA

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

GRADINSKAS
TELEFUNKTEN
RADIJAS-PATEFONAS
4 Bangos. 8 Garsakalbiai
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sekm. ir treči. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom
(PUTRAMENTAS)
gražiausias gėlės ir vainikai ant-
piu papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SKAITYK IR KITA! PATARK
DIENRAŠTĮ. "NAUJIENAS"

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENTA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nes žirdimi tikima, o burna išpažįstama, ir taip įgyjamas išga-
nymas". — Rom. 10:10.

Čia pasakys, kad tie, kurie neatidaro savo burnos ir nesistengia pa-
sakyti kitiems dieviškosios tiesos, negalės pasidaryti tikimais jėdų į dan-
gaus karalystę. Apaštalas sako, kad negalima nekalbėti apie tai, ką matė-
me ir girdėjome. Kiekvienas krikščionis, kuris gavo tiesos šviesą ir paži-
no maloningą dieviškąjį planą, ir pamatė didįjį išganymą, apie kurį kal-
bėjo mūsų Viešpats, nebegali tylėti ir laikyti savo šviesą po uždangos.
Kurie taip daro, nežino, kada laikui bėgant jų šviesa užges. Jei kas
gėdysis Viešpaties ir jo žodžio, tas nebus tinkamas jo dangiškai ka-
ralystei.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rašto tyrinė-
tojų išskėnimus.

Visi žino, kad mirtis yra laurt ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusiųjų ir tą klausimą atsako knyguė "Vilius po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
JŲ RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8606 REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENA

IR NAKTĮ.

★

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11023 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

ANTROJI PREMIJA

Nežiūrint, kad kovo mėn. pirmą savaitę Toronto miestas vėl užvertė jau kelintas, šiemet gausiai pasikartojantis sniegas, bet sekmadienio popietėje, Lietuvos Namų svetainė prigužėjo pilnutėlė svečių. Žmonės čia ateina paplėti, postringauti, o kartais netikėtai susitikti ir ilgiau nematyti bičiulių.

Prie vieno stalo susibūrę tautiečiai, šiandien diskutuoja politines naujienas. Jie susirūpinę spaudoje pastebėta žinutė, kurioje aprašoma, kad Lenkijoje yra keičiama konstitucija. Tai esąs pirmas Helsinkio konferencijos ženklas, lyg ir paryškina ten už akcentuotą detantę. Tas užmojis palengvins sovietams geriau prižiūrėti vieną iš laisvesnių sątelių — Lenkiją. Jeigu taip kokių eventualių atvejų puseletų kokie stipresni vėjai, sovietams neberekėtų net aiškintis, ką jie turėjo daryti užgrobę Čekoslovakiją.

Toliau kalbėdamiesi apie pasibaigusį 25 komunistų partijos

suvakavimą Maskvoje, svečiai stebisi L. Brežnevo išreikštu džiaugsmu. Raudonasis karalius, į kongresą suvažiuavusiems delegatams pasakė, kad sovietų pilietis dabar gyvena auksinius laikus. Jis dar niekuomet taip gerai neturėjo kaip šiandien. Pradedant nuo gausiai aprūpinamų šaldytuvų ir televizorių, baigiant įsigijamais automobiliais.

Tuo pačiu besikalbantieji prisimena peritą savaitę spaudoje matytą nuotrauką, kurioje Brežnevas glėbėsiuojasi sveikindamas Maskvą atvykusį Kastro. Ta proga vienas vyras šypteli ir sako, kad toje nuotraukoje pasigėdęs Kanados premjeras Trudeau. Ypač po jo neseniai padaryto vizito Kuboje, kur mūsų premjeras panašiai glėbėsiavo su Kastro ir šaukė jam ilgiausių metų. Dabar buvusi proga Trudeau apsilankyti Maskvoje.

Kas įdomiausia, kad Amerikos prezidentas Fordas, greičiausia pamatęs tą nuotrauką, ar iš-

girdęs Brežnevo pasispyrimą, už keleto dienų pasakė, kad tai garsinimai detantei reikalinga padaryti galas. Fordas dar pridėjo, kad sovietai pakankamai jau apmūlijo vakariečiams akis. Esą dabar atėjęs metas į tą viską blaiviau pažūrėti ir padaryti atitinkamas išvadas.

Išterpdamas į pokalbį vienas tautietis prisipažįsta, kad jis esąs labai patenkintas tokiu Fordo apsisprendimu. Tik jam nesą aišku, kad mūsų pačių detantininkai, arba kaip mes čia juos vadiname bendradarbiautojai, neapsiėmė panašia išmintimi. Jie yra taip susigynę su ta idėja, kaip ir mūsų raudonieji broliai.

Keisdami pasikalbėjimo temą ir palietę Pietų Amerikoje įvykusį Jaunimo kongresą, sekmadienio popietės svečiai aptaria ten pasiektus laimėjimus ir ne visai aiškias galutines išvadas. Jiems kiek nesuprantama, kad kongresui pasibaigus ir jauniui išvažinėjus, lietuviška visuomenė nebuvo apie jį pakankamai painformuota. Tuo labiau, kad taip be dėmesio buvo apėiti torontiečiai, daugiausia besirūpinę kongreso reikalais ir jam sudėję virš \$6,000. Bet kas ten ištikrųjų vyko, plačiau taip ir nebuvo sužinota. Jokių išsamesnių davinų, reportažų ar platesnių apybraižų. Nieko apie jų ten pasiektus konkretnius laimėjimus.

Toliau jiems kalbantis ir grįžtant prie detantės, vienas vyras sako, kad tuo reikalu bene gražiausią pavyzdį bus parodęs rašytojas Jurgis Gilda. Perteiktas metais jis sukūrė tokį puikų sovietinį kūrinį, kuriam nebereikia nieko nei pridėti, nei atimti. O priedui už savo darbą jis dar gavo "Draugo" premiją. Ten taip nuosekliai ir pasiskoningai aprašomas mūsų pavergtų žmonių gyvenimas, kad net nemiela ir skaityti. Ypačingai tokios vietos, kur pakartotinai įtaigama apie pieno perteklių išbaltintus katinus. Arba kaip modernist, jeigu tik galima įsivaizduoti sovietuose moteriškų suknelių modeliūtoja, Ramunę Gintalienę, kuri, kartu būdama ir propagandistė, važinėjo po kolūkių ir savo išmintim švietė pirūnus, spartuolius ir kiaušinių šėrėjas.

To išvadoje balieka tik laukti kada tas Gildaus veiklas nukeliaus į Lietuvą. Jokiai cenzūrai jo nepalietus, išgirsime jį ten apdovanotą ir antrąja, gal net aukštesne premija.

S. Pranckūnas

Mažins JAV karo jėgas Formozoje

Radio pranešimu, raudonosios Kinijos laikraščiai rašo, kad prezidentas Fordas, būdamas Kinijoje, pasizadėjo atitraukti iš Formozos pusę Amerikos karių. Kada JAV nutrauks diplomatinis santykius su Formozos tautine kiniečių vyriausybe — nežinia. Greitu laiku to JAV padaryti negali, nes jos dar nėra pasirošusios.

TRUMPAI

— **Julius Milius iš Twin Lakes, Wis.**, prašedamas prenumeratą, pagyrė Naujienų bendradarbius ir darbuotojus už teisingus informacinius straipsnius bei politines žinias ir jų komentarus, taip pat už puikią laikyseną, neklaidžijant patiemis ir kitių neklaidinant. Ta proga parėmė Naujie. leidimą 21 dol. auka. Jis kartu su partneriu ginininku Kazlausku vieni iš pirmųjų naujų imigrantų Chicagoje pradėjo restoranų likerų biznį, o vėliau jį išugdė Twin Lake, apylinkėje, vienoje iš gražiausių Wisconsin valstijoje. Jie ir jų teikiama pataravimai tapo plačiai žinomi ne tik vietiniui, bet ir vasarotojų. Dėkui už auką ir už pareiškimą.

— **J. Sendzika, Sault Ste. Marie, Ont., Canada** prie prenumeratos pridėjo penkine Naujienų paramai. Bronius Sereika iš Amsterdamo, New Yorko valstijoje, užsakydamas lietuviškų knygų atsuntė \$2.5 už kalendorių, Ponia D. Buhelienė iš Rockfordo ir V. A. Račkauskas iš Cicero atsuntė po du dol. Dėkui visiems.

— **J. Kras-Krasauskas, St. Petersburg, Fla.**, pratesė be raginimo savo prenumeratą ir, kaip visuomet, pasveikino bendradarbius bei darbuotojus, o Naujienų paramai atsuntė dešimkę. Po 4 dol. atsuntė: Juozas Petkauskas iš Racine, Wis., T. Valikonis iš Amsterdam, N. Y., Albinas Klimas iš Grand Rapids, Mich., Ponia V. Morkūnas ir Crystal Lake, Ill., ir Ponia Emilija Pajaujis iš Bayside, N. Y. Visoms ir visiems nuoširdus dėkui.

— **Jonas Dalboka, Los Angeles, Cal.**, anksčiau gyvenęs Chicagoje ir buvęs veiklus Krakščių klube bei kitose organizacijose, atsuntė tokį laišką: "Prie savo pusmetinės prenumeratos siunčiu dolerį už kalendorių ir \$5 spaudos paramai. Prašau nesiivarginti su paraginimais ir man jų nesiųsti, nes kol tik galėsiu skaityti, tai pratesiu be raginimo, vis paremdamas, kiek tik pensininkas gali". Dėkui už nuolatinę paramą ir už talką administracijai bei mažinimą išlaidų.

— **Lietuvių Fondas** nutarė skirti šiemet labiausiai pasižymėjusios visuomenininkės titulą ir \$1,000 premiją Lietuvos gen. konsuli Chicagoje Inicatyva skirti tokia premija kiti Lietuvių moterų klubų federacijos valdyboje, kuriai pirmininkauja Matilda Marcinkienė. Premijos įteikimas ir pagerbimas bus balandžio 4 d. Tautiniuose namuose. Ruošos komitetą sudaro S. Semėnienė, M. Krauchūnienė, A. Lipskienė, I. Motekaitienė, ir P. Vaitaitienė, taip pat klubo valdytinė kiniečių vyriausybė — ne žinia. Greitu laiku to JAV padaryti negali, nes jos dar nėra pasirošusios.

— **Dr. Domas Gledraitis** vadovauja komitetui, pasiryžusiam suteikti lėšas šokių šventei suurošti. Į darbą įtrauktas ir visuomenininkas John Evans, kuris yra pasiryžęs parodyti lietuviams, kaip reikia vieningą darbą dirbti. Evans yra pasiryžęs kovo 27 d. suurošti vakarą ir parduoti šokių banketui tiketus. Platesnių informacijų jis mielai suteiks, jeigu jį kreipsis šiuo tele. RE 7-8600.

— **Pagal veikiantį 1974 metų Illinois įstatymą** padidintos pašalpos Tax Relief Claim vyresnio amžiaus ir sunegalėjusiems kreipsis šiuo tel. RE 7-8600. 1972 ir 1973 metais, tai dabar gali gauti didesnę sumą. Bridgeporte viena moteris gavo net \$462.00, kaip grąžintus įvairia pašalpą. Jei visus dokumentus sutvarkė šepelis (Telefonas LA 3-1387) (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
AUTOMATINĖ B&S MASINAI
Reikalingi sustatintojai (Setup) ir operatoriai. Kreiptis angliškai ir Mr. Hammer. Tel. 832-6140.
PROCESS SCREW CO.
Ardmore and North Ave.
Villa Park, Ill.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
PARDUODAMA — ARBA ISNUOMOJAMA KRAUTUVĖ, tinkama bet kokiai bizniui ar tikslui arba susirinkimų salei (7400 kv. pėdos), 2615 W. 63rd St. Tel. 925-1711.

RENTING IN GENERAL

Nuomos
FOR RENT 5 ROOM apartment, 1st floor. Family with 2 children or less. 1434 N. Wieland Ave., near 1600 North. Tel. MO 4-1216.

DEMOKRATŲ MITINGAS

BRIDGEPORTE
Vasario 10 d. įvyko Bridgeporte demokratų partijos sušauktas mitingas, kuriame meras Daley garbino Howlettą, Howlettas mero sūnų Ričardą. Žodžiu, vieni kitus dailino, o susirinkusi publika, kurios buvo apie 2,000, tam plojant pritarė. Kitaip ir būti negalėjo, jog Bridgeportas yra mro namai, jis ten gyvena. Kaip Chicago Sun-Times rašo, jei Howlettas bus išrinktas gubernatoriumi, tai jis pasistengs, kad mero sūnus Ričardas būtų išrinktas Illinoiso Atstovų Rūmų pirmininku.

Panteriai — policijos šnipai

ČIKAGA. — Prieš kelis metus Čikagos policija buvo įsiveržusi į juodųjų panterių partijos būstinę 2337 W. Monroe gatvėje, kai gavo pranešimą, kad joje yra didelis kiekis netaisėtai laikomų ginklų. Susišaudymo metu, tarp policijos ir panterių, žuvo du juodųjų panterių partijos vadai. Ir tai buvo 1969 m. Dabar nukentėję Juod. P. partijos nariai teisme reikalauja iš Čikagos policijos ir kitų teisės buvusį pareigūnų milijonus dolerių atlyginimo. FBI buvęs agentas teisme liudijo, kad slaptoji policija už pingus turėjusi net 8 pranešėjus partijos tarpe, kurie viską pranešinėjo policijai ir kurie pateikė autoritetams net partijos būstinės planus.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

HOMEOWNERS POLICY

Call Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBOS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel. REpublic 7-1941

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS · PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

SAVININKAS PARDUODA 10 butų modernų mūrinių 6 metų senumo namų 7905 ir Harlem apylinkėje. 8 butai po vieną miegamą ir du butai po 2 miegamus, visur įmontuotos vinių ir kepinio krosnys taip pat šaldytuvai. Teirautis tel. 357-3655, o po 5 val. vak. 852-6928.

SAVININKAS PARDUODA 10 kambarių mūrinių rezidencijų su garažu, 5555 So. Troy, pusė bloko nuo bažnyčios ir mokyklos. 2 kambariai kilimuoti ir su užuolaidomis. Pilnas beismontas, karšto vandens šildymas, žemi mokesčiai. Iškainuotas greitai pardavimui. Tel. 737-8916.

10 BUTŲ mūras ir vakarus nuo Cicero Ave. Virš \$19,000 pajamų, žemi mokesčiai. Puikus investavimas. GERA IŠLAIKYMAS 4 puošnių butų mūras. Geros pajamos, Savininkas finansuoja.
NAUJASIS MŪRO BUNG. 4 kamb. butas 1-me aukšte ir 2 kamb. viršuje. Mūro garžas. Į vakarus nuo Kedzie.

SIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 v. popiet. Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

TERRA

Brangenybės, Laikroščiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajeaus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pagedavimus ir galimų skaitytojų adresus.
(Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Help Keep
Our Economy
Strong
BUY U. S. SAVINGS BONDS

IR GYVENKIME ČIA

6 butų iškilus grožio gelsvas mūras, 4 auto mūro garžas, Patiks ir jums, Marquette Parke. \$66,000.
2 butų puikus mūras, atskiri šildymai, 2 auto garžas, Marquette Parke. Arti mūsų. \$27,900.
ARTI 73 — California 20 metų puikus 6 kamb. 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garžas. Labai patrauklus gyventi. \$23,300.

SAVISTOVIAM profesionalui ar tikvienam žmogui galima gerai pirkti 2 aukštų mūro namą lukus 6 kamb. butas ir modernus bižnis. Namams apie 18 metų statytas beveik nriš Marquette Parką. \$38,000.

9 kambarių kėio naujas ranch. 2 virtuvės, 2 vonios, namai kuroetel. Arti Richardson Parko. Galite greit užimti. \$36,500.

2 BUTŲ modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė Marquette Parke. \$36,600.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garžas. Atskiri šildymai. Cent air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

RUD'S REAL ESTATE

PIRKSTI — PARDUOTI —
NOTARIST
TVARTŲ DRAUDIMAI
Maloniai turtu patarnaus
BALTYS BUDRATIS
389 ARCHER AVE CHICAGOJE
Tel. 254-5551
LEMONTO APYINKIJE
135-1A IR ARCHER AVE.
Tel. 257-5861

M. A. ŠIMKUS

Real Estate. Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Trenku mieste ir užmiesty naujus ir perstatat menus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir storu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$70 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Pasveikink savo draugus
per "Naujienas"

